

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HÍRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási díj 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Vasárnap, július 22.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Néppárti farizeusok.
- Kevés buza, alacsony buzaárak.
- Egyről-másról. Irta: Vay Sándor gróf
- Kina, a világbolondító.
- A közigazgatási tanfolyam és a felvétel
kellékei.
- A tomesvári szenzáció.
- Ministeri ítélet berhamisítási ügyben.
- Válság a csanádi püspöki uradalomban.
- A gainai leányvásár.
- Két szerelmes katonáról.
- Vidéki erkölcs.
- El Párisba!
- Tárca: A fecske meg a veréb. Irta: Lovik
Károly.
- Rogény-Csarnok: Modern Ophélie. Fordí-
totta: Liptai Imre.

Néppárti farizeusok.

Budapest, július 21.

Tul a hegyen nagy lármát csapnak. Az ultramontánok és klerikális tarsaik, a néppárt egy apokrif és agyonczáfolt rendelet kapcsán még mindig azt hajtogatják, hogy a kormány ellensége a katolicizmusnak és ebből a szempontból hívja sorompóba a prozelitákat.

Nevetséges volna-e vád, ha nem volna annyira boszantó. Az egyik oldalról az a vád harsogott a kormány felé, hogy nem szabadelvű, hanem erősen klerikális izü és mihamarább a néppárt karjaiba dobja magát, sőt már paktumot is kötött vele, a néppárt viszont már előbb is, de mostanában kiválóképen ultraliberalizmussal, katolikus-ellenes politikával vádolja a kormányt. Nemde, hogy a két vád ki-

zárja egymást és megsemmisíti egyik a másikat.

Mi tehát a valóság? Az, hogy a kormány hiven az egyedül helyes és üdvös magyar politikai hagyományokhoz, szabadelvű és épen azért szisztegetnek felé a gyűlölet hangjai a szélső elemek soraiból, mert felekezeti békét akar és a míg egyfelől sértetlenül óvja a felekezetek jogait, másrésztől nem kíván újabb egyházpolitikai vizályt.

Hogy bizonyossá vált immár, mikép a protestánsoknak nincs okuk félteni törvénybiztosította autonómiájukat, az ultramontánok kitalálták, hogy a kormány a katolicizmus ellen tör. Balga beszéd. A mely kormány erre vetemednék azt elsőpörnek nem a katolikusok, hanem felekezeti különbség nélkül az egész politikai közvélemény. Honnan tehát az agyarkodás?

A kormány nem akar a néppárttal együtt ünnepelni. Mert a néppárt — az élelmesség non plus ultrája ez különben — még a kereszténység 900 éves ünnepéből is pártpolitikai tüntetést akar csinálni.

Ez a legszomorubb jelensége a mai politikai szituációnknak. Mindenki tudja, annál kevésbé tagadja bárki is, hogy Magyarország államisága igen sokat köszönhet a kereszténység megalapításának hazánkban. Talán mindent.

A néppárti politikai színezetű agitációk nélkül bizonyára együtt ünnepelne az egész nemzet felekezeti és pártpolitikai különbség nélkül. Még így is képvi-

selve lesz minden párt és minden felekezet, de lehet-e csodálkozni, hogy maguknak a katolikusoknak óriási tulnyomó száma nem lesz ott, a hol a néppárt ugyan akarja ünnepelni a kereszténység jubileumát, mintha az a néppárt ünnepe volna?

A féktelen politikai agitációval szemben, mely előtt nem szent maga a kereszténység ünnepe sem, a közvélemény napirendre tér az üres vádaskodások fellett és tisztán látja, hogy ha felekezeti gyűlölségről szó lehet, ugy az csak a néppárt soraiból kerül ki.

Az állam pedig igenis ünnepelni fog a kilencszázados jubileumon, de nem ott és nem úgy, a hol és a hogyan a néppárt szeretné, hanem ott és akként, a hol a Pax a jelszó, és a hogyan az állam méltósága és tekintélye megkívánja.

Saturnus.

Kevés buza,

alacsony buzaárak.

Arad, július 21.

Az aratásról nem sok jó hír érkezik. Ellenkezőleg sok gazda panaszkodott, hogy az előző hét 3—4 napja igen sok kárt tett a vetésekben. Különösen a tejben levő kalászosok sinyleték meg nagyon a tulságos meleget, mert a szem besült, megszorult. Nem volt elég azonban ez a kár, ehhez jött még a mult hét végén az országos zivatar, mely a vetéseket összevissza kuszálta.

Ily körülmények között nem csoda gazda körökben a lehangoltság, annál inkább, mert daczára az amerikai buzaárak emelkedésének,

TÁRCZA.

A fecske meg a veréb.

Irta: Lovik Károly.

I.
Abafi gróf, a híres sportsmsn, mikor egy szép májusi reggel föl akart kelni, hogy a déli misére menjen, rettenetes főfájásra ébredt. Ez a főfájás nem volt olyan, mint a többi emberek szakgatással kezdődő és zsibbadással végződő rendes migrénje, valami egész különös, hogy ugy mondjam, egyéni főfájás volt, a mely a tifusz deliriumából, az idegláz velőhorzsolásából és a hüd s ólomnehézségéből alakult össze és gyötörte meg áldozatát.

Nem az első és nem is az utolsó e fajta esete volt. Azelőtt csak ritkán, nagyobb izgalmak után jelentkezett, utóbbi időben azonban egyre szaporább vendég lett és valósággal zsarnokoskodott. Mentség ellene nem igen volt: olykor az első falat ételre megugrott, máskor a hideg zuhany, majd a friss levegő kergette el, de néha minden hiába volt, kőkeményen fészkelte az agyban, megzavarta a gondolkozást és leszoritotta a szempillákat. Buta kinokban fetrengve, ilyenkor végigérezte mindazokat az izgalmakat, melyek e bajt szülték. Az a pillanat, mikor az alatta vágtató ló a magas kőfal előtt

ugrásra készül, az a másodpercz, mikor az orozslán szemén meglátszik, hogy észrevette a vadászt és rája akar szökni, a hajnali kártyasztal szörnyü csöndü perczei, az a jelenet, mikor a versenyző lovak a tribünök előtt összegomolyodnak s akkor, mint egy jól ellökött tekegolyó, hátulról közéjük furakodik s jut eléjük a te lovad, mindez sajogva, lázban támadt föl izzó agyában.

Persze, hogy ezek az izgalmak ásták alá egészségét. Néha maga is csodálkozott, hogy birta el eddig és nem pusztult el már harmincz esztendő korában. Apró természetű, vézna ember volt, csupa csont és ideg. Az anyja gyöngye tüdejű volt s ezt gyermekeire örököltette át, apja is fiatalon halt meg. Ez a származás nem való: jóra s a fiatal gróf semmivel sem járult hozzá, hogy egészségét izmosítsa. Husz éves kora óta élete klubbokban, tribünökön, vasutakon, gőzhajókon és paripák hátán, szivarfüstben, nehéz italok és izgalmak között tölt el. Ha a tükörbe nézett, csaknem megláthatta csontvázát: finom, sápadt bőr és tulfeszült izmok takarták el. A tavaszt mindig délvidéken töltötte el, télen pedig az utazást, ezt a gyönyörű robotot művelte és mértöldet mértöldre járt be hónapokon át. Es mindennek daczára a szünetlen izgalmak kapcsolatai: a kártyák, a fogadások, a nehéz szivarok, a vadászatok, a versenyfutások, az agarászatok, a kinos uta-

zások, a nők és az italok nem tudtak végezni vele s husz évig tartottak ki mellette.

Élete lázas jeleneteiből csodálatosképpen mindössze az a főfájás szűrődött össze, mely reggelenként kinozta. Miután ma volt a nagy díj s ilyenkor a turf a délelőtti misére megy, orvosért küldött a szomszédba.

Az orvos hosszas vizsgálódás után feltétlen nyugalmat ajánlott.

— Hogy ez még él — dörmögött magában. — Erthetetlen!

Abafi a jól nevelt ember udvarias alázottságával nyugodott meg a rendeletben. Az orvos ebből bizalmat merített és így szólt:

— Házasodjék meg méltóságod... De ha szabad ajánlanom, nem a méltóságod köréből. Bocsánat, de ott mindenki tulideges, a vér tulfinom. Erről különben könyvet irtam s ha méltóságodat netán érdekelné... Szóval egy nyugodt vérű családot ajánlanék.

Az orvos azután elment, de az ajtóból még egyszer visszaszólt.

— Ha nem veszi rossz néven: Hány éves méltóságod?

— Negyvenkettő, — mosolygott rá Abafi

— Erthetetlen, — dörmögött az orvos a lépcsőn. — Rég halottnak kellene lennie.

II.

Mikor délután kikocsizott a versenypályára eszébe jutott az orvos rendelete.

daczára a földmivvelésügyi miniszter által kiadott jelentésnek, hogy az idei termésünk a tavalyi mögött marad, végre daczára annak, hogy a vetések átlag sokkal ritkábbak, mint a múlt évben, a buza ára mégis *egy forinttal olcsóbb* az előző évek időszakához képest.

Hogy mit jelent az, ha buzáját a gazda egy forinttal olcsóbban kénytelen eladni, tudja igen jól minden gazdaember.

A buzához viszonyítják a kereskedők egyéb szemes terményünk árát is, ha tehát ez olcsó, a többi még többet veszített az amugy is csekély árából. Vajjon honnan fedezze ily körülmények között a gazda kiadásait, hogy tartsa be terminusait és tegyen eleget kötelezettségeinek?

A gazdálkodási viszonyok napról-napra nehezebbé válnak. Daczára a tett intézkedéseknek, a munkabér folyton drágul, a terhek szaporodnak, a verseny pedig erősebbé válik, míg a bevételek folyton apadnak.

Sötét az a kép, melyet megrajzolhatunk a mai perspektívából. Ha a haladás nem verne mindig mélyebb gyökeret, ha a külföldi példa nem serkentene folyton, bizony szomorúnak is mondhatnánk.

Szerencsére a gazdák okulva a tapasztalaton, mindinkább hajlanak az intenzivitás felé és különösen törekszenek azt az elvet magukévé tenni, hogy mentül sokoldalubbá alakítsák át gazdaságaikat.

A napi szükségletekre irányított termelés ma már a legjövödelmezőbb. Az ilyen termelés lát el sűrű garassal, melyből napi szükségleteinket fedezve, elkerülhetjük a drága kölcsönöket.

Az ki van már mutatva, hogy buzát haszonnal nem ekszportálhatunk. De viszont mindig emelkedik a gyümölcs-, tojás-, baromfi- és vajkivitelünk. A vámszerződések kötése a külszöbön áll, most kell tehát érdekeinket kellőleg megvédeni. A külföld már is fenyeget az előbb elosorolt gazdasági terményekre nézve vámfelemeléssel. Vajon elég erősek leszünk-e ellentállani és a vámentességet továbbra is ezekre nézve fentartani?

A kereskedelmi szerződésekre nézve igen sok eszmecsere folyt. El kell ismernünk, hogy az ankéteken résztvevők érdekeinket elég világos szemmel látták meg; de vajon az illetékes tényezők érvényt is fognak-e tudni szerezni méltányos követeléseinknek?

Az eddigi tapasztalatok nem nagyon kecsesítőek, mert míg mi a drága, nagy értékű iparcikkéket iparunk kárára könnyen bebocsátottuk, addig nyersterményeik kivitele elé a lehető legtöbb akadályt gördítették.

Sőt nem kell messze keresnünk, mert a szomszédban is feltaláljuk vámpolitikánk hibás voltát, a mennyiben nyerstermékeik bebocsátásával magunknak csináltunk óriási konkurrencziát, míg az illető államot iparcikkékkal Németország látja el, hova csak mutatónak kerül saját gazdasági produktumából valami.

Ha valamikor, úgy most van az az időpont, a mikor a hazai kereskedőnek a gazdával együttesen kell eljárnia, mert mindkettő közös érdeke, befolyását egyértelműen abban az irányban érvényesíteni, hogy nyersterményeink kivitele a lehetőség szerint előmozdittassék, az iparcikké behozatala pedig csak ott könnyíttessék meg a kereskedelmi szerződések útján, a hol a reciprocitás elve azt valóban megengedi.

Nem hagyhatjuk szó nélkül az értéktözsde legutóbbi rendkívüli veszteségeit. A pénz ezen veszteségek folytán okvetlenül meg fog drágulni, gazdáinknak tehát nagyon résen kell lenniök, hogy kötéseiknek eleget tehessenek és az előre eladással tartózkodóbbak legyenek, mint bármikor ezelőtt. A szükség ily körülmények között kegyetlen kényszerűséggel fogja a gazdákon a differenciákat behajtani.

Míg a gazda fáradhatatlanul küzd az elemek ellen és takarítja be csekély termését, addig a miniszteriumokban is dolgoznak és készülnek a törvényjavaslatok. Az állatorvosok államosítása, a gazdasági munkássegítő pénztárról szóló törvények már szentesítést nyertek. A cselédtörvény revíziójával is nemsokára elkészülnek. Mind a három törvénytől sokat várunk a gazdasági állapotok javítására nézve, de legjobban kielégítene, ha a buza ára a közel jövőben tetemesen emelkednék, mint a hogy azt a külföldi áralakulások után és sok más körülmény folytán joggal remélhetjük.

TÁVIRATOK.

A papok ne politizáljanak.

Becs, július 21. (Saját tud. táv.)
A pápa Rampolla államtitkár útján körlevélben figyelmeztette Ausztria szláv püs-

pökeit, hogy ne foglalkozzanak politikával, inkább az egyház ügyeivel.

A számoszi villongás.

Konstantinápoly, jul. 21. (Saj. tud. táv.) Számoszból ma a nemzetgyűlés alelnökétől, jegyzőjétől és 47 tagjától újabb távirat érkezett, a mely türethetetlennek mondja a fejedelem eljárását. Erre a táviratra a szultán állítólag elhatározta, hogy Abdul Vehab basát, Moszul volt váliját, és Nazim béget, az államtanács ügyészét, császári vizsgálóbiztosokul küldik ki Számoszba.

Szoborleplezés Kielben.

Kiel, július 21. (Saj. tud. táv.) A császárné és főhercegek jelenlétében ma leplezték le a császárné atyjának, schleswig-holtsteini Frigyes hercegnek szobrát.

Egyről-másról.

(Azok a fürdőlevelek. — Dante pokla megtestesülve. — Ós-Buda, Új-Világ. — Kisfaludy Sándor háza és a magyar írók. — Diploma nélkül. — Zubovics. — Csendélet a melegben.)

Az Aradi Közlöny számára írta:

Vay Sándor gróf.

Budapest, július 21.

A Budapesti leveleket most többnyire valahol fenyesek között, patakok mentében, vagy holmi ócska falusi kuria hüvös szobáiban írjuk.

Erről eszembe jut néhai való jó Lisznyay Kálmán esete. Az ötvenes esztendőben történt, hogy valamelyik akkori szépirodalmi lap szerkesztője azt mondta, hogy szívesen áldozna, ha neki valaki hangulatos tengeri fürdői leveleket írta. Mennyire terjedt az áldozat, nem tudjuk, mert az akkori kiadók még kevésbé voltak jó kedvű adakozók, mint a maiak, de darabszám valamely összegben csak megegyeztek. A Licimban nyomban meg is itták az áldomást. Már a következő héten nem győzte a kiadó fogadni a sok gratulációt. Hogy micsoda remekesség! Micsoda gyönyörű levelek azok, a melyeket az a bizonyos L. K. Helgolandból írogat. Szó a mi szó, Lisznyay olyan virágosan, olyan czikornyásan meg is írta azokat a leveleket, hogy az ötvenes évek romantikus kisasszonyai

— Milyen különös volna, ha megfogadnám — gondolkodott magában. — Hátha a nyugalom segítene? Ha úgy két-három évig falun, erdőben parasztok között nevelkedném, kikergetném magamból ezt a főfájást és pusztán fekvő idegeimet jótékony zsirréteg takarná el a nagyvilág elől. Lustaság: ez az, amit sosem éreztem s amire szükségem van.

Es elgondolkodva életén, úgy rémlett neki, mintha a gyorsvonat ablakából tekintette volna végig egész pályafutását.

Este felé ismét eszébe jutott az orvos, s mikor reggel rettenetes főfájás keltette föl, elhatározta, hogy megházasodik. Miután az az ember volt, aki ideges gyorsasággal tesz mindent, azonnal széjjel nézett ösmerősei között, s estére már meg is állapodott egy familiában. Nem volt arisztokrata vér, de azok a kitartó államférfiak, melyeket e család minden husz évben beszállított a parlamentbe; nagy hírnévhez juttatta őket. Csodás szívóssága, nagy képzettségü, alapjában azonban parasztkeménységü és véül emberek voltak, afféle verébcsalád, a mely tud alkalmazkodni a viszonyokhoz, időjárásokhoz, jóléthez, és szomorúsághoz egyaránt.

— Nos, mit szól hozzá tanár ur? — kérdezte meg az orvost, mikor az eljegyzés megtörtént.

— Kitűnő választás, méltóságos uram — bókolta az öreg tanár. — Nyugodt lehet, hogy a családja örökké élni fog, az anyai vér diadal-

masan virit'a föl a törzsfát. S ha egyet sajnállok, úgy ez csupán az, hogy tekintettel arra, miszerint méltóságod husz évvel idősebb a megyasszonynál, nem fogja megérhetni a feleisége századik születésnapját.

— Majd meglátjuk, — mosolygott a gróf, noha úgy érezte, hogy néki már régen meglet volna halnia.

— Szegény asszony — sóhajtott magában az orvos. — Ily fiatalon özvegygyé lenni!

Abafi gróf új környezetbe jutott. Idegen emberek, idegen gondolkodás, idegen szokások. O, a ki szokva volt, hogy a holnapután regényes messzeségben, elérhetetlennek lássa, csodálkozással vette észre, hogy ezek a vidéki emberek örökké akarnak élni. Alaposan előre tekintettek, esztendőkkel dobálóztak s olyan vállalatokba bocsátkoztak, a melyeknek gyümölcsét egy még messze jövő takarta el. Ehhez a művelethez erős hit és a jó egészség kell.

Abafi elgondolkodott rajta, mily ktszámíthatatlan időterület volt neki csak egy is, míg ezeknek az ösmerőeknek a harmincz esztendő is csekélységnek látszott. A házban ott volt az egész család a galambósz dédapától a legcsitribb unokáig, mint egy hatalmas fa, a mely a hajtásaiban tud tovább élni. Mindannyi zömöknek, erősnek, elpusztíthatatlannak látszott. Abafi úgy érezte magát, mint a fecske a verebek közt. Emezek kitartók, földhöz ragadtak és erősek, mint a föld, s gyöngé, törékeny, mint

azok a kékfarku madárkák, a kiknek minden télen az ő tengerentúli Arcojukba kell röptenni. Az ő faja egy gyönyörű pillangóhoz hasonló telivér faj, ez köznapi, szívós és nagyon tenyésző.

Beléjük házasodott a nélkül, hogy a kérdés fölött tovább töprengett volna.

Csak az öreg doktornak támadt utolsó pillanatban lelkiurdalása. Szerencsére nem hallgatott rá senki s így az esküvő diszmagyarosan előkelően esett meg a családi templomban.

III.

Am a fecske nem álta ki a verebek között. Első nap, hogy nem látta az ő miatyánkját: az indító piros zászlaját és a jockeyk tarka kabátját, végtelen melankóliába esett. Megpróbálta hát, hogy azt a bizonyos lelkierőt latba vesse.

Am ő, aki arcmozdulás nélkül látta elveszteni a legnagyobb tételt, s aki közömbös álarcz mögé bujtatta a legszilajabb érzéseket, nem tudta elviselni, hogy ne lásson paripát, nyerget és puskát. Az ő rendes izgalmai nélkül élete végtelen sivárnak tetszett s az, hogy nincs izgalma, még idegesebbé tette, mintha benne élt volna a hatalmas forogtagban. Vére annyira megszokta már az idegek tulfeszítését, a lelki szenzációkat, sőt az ideges főfájásokat is, hogy nélkülök elkeserítően unalmas volt a mindenség. Ahogy a fecske keresi a magas légtű rejtegette veszedelmeit, ahogy izgató parfor-

egész oda voltak a haragos hullámoktól, a mely bőszen paskolja a sziklát, míg a fehér sirály véstjósloán vijjogva mártja alá szárnyait a biboros alkonyat fényében ragyogó hullámokban... Phü, maga a redaktor is olvadozott, mikor ezeket a remekéseket olvasgatta megkivánva a hullámokat, rohant a Depiny-féle uszodába.

Őszre kelve azután, mikor Lisznyay viszszerült a fővárosba, a kiadó szóval is kérdezett egyet-mást, azonban a poeta, a ki nem volt *elkészülve*, az utirány, vendéglő, stb. iránt tett kérdésekre, sokszor nagyon ellentmondó feleletekbe bonyolodott. Végre megunt a vexát és ennivaló bonhomióval kijelentette, hogy biz ő azokat a remek leveleket a felesége birtokán írta a *tengeri-vulgo*: kukoricza földek oldalában hűsölve, sziklát paskoló hullámok helyett nem látva egyebet, mint a falu alatti nádas tavat, a hol vadkacsákra lövöldöztek az atyafiság kocza-puskás suhanczai.

Ma ezt nem lehetne megreszkírozni, mert még a legsötétebb sváb falu rejtekében is kikutatja az embert az ansichts-kártya.

Budapesten ma már csak az van, a kinek muszáj, vagy a kinek még az *első zónáig* sem futja a kasszája. Talán még a kínai legyilkolt szerencsétleneknél is boldogtalanabbak ezek. Nekem ugyan hiába mondják, hogy a nagy házakban hüvösek ám a szobák, meg van fürdő és este kirándulás — Ős-Buda. Mindez nem kárpótol azért a nappali hőségért, a melyben most sülnék a budapestiek, fogalmat alkotva maguknak Dante elkárhozottairól. És mi az a füledt nap utáni langyos, minden frissesség nélküli szellő Ős-Budavárában.

Ad vocem, Ős-Budaváranak déd-anya, a hajdani *Uj világ*. „Naje Welt“-nek hívták ugyan még az akkor nagyon németes régi pestiek s olyan nevezetessége volt a fővárosnak, hogy mulatságaira lejártak a bécsi, berlini, sőt még a messzebb országokból való vivörök is. Valóságos Sodoma volt az a mai Margit-hid közelében épült nagy sárga ház. Óriási kert vette körül a hirhedt mulatóhelyet, s itt, meg a pazarul kivilágított termekben folyt a bachanália. Minden éjjel volt Bal a la Mabilles itt mulatott a hatvanas évek aranyfjúsága. Voltak *előtánczosok*, ezeket fizette meg az etablissement s a hölgyek társasága nemcsak vegyes, de nagyon kétes is volt. Itt virágozott a debar-dör és régi öreg urakat, a kik valamikor Pes-

ten patvaristáskodtak, ha feljöttek a fővárosba, a pogány unokaöccse első sorban is a Naje Welt-be vitte szórakozni. Az Uj Világ kertjének egy részére épült a vigszínház, az ócska sárga épület pedig, miután volt azóta gépgyári raktár, szobrász-műhely, népkonyha, most végre a tót csákánya alá kerül és eltűnik a régi Pest többi híres, meg hirhedt épületei után a föld színéről.

Szomorú sorsra jutott egy más, de ihlettebb, szentebb emlékü hely is a múlt héten. A „Himfy dalok“ édes szavu lantosának házat dobolták el Sümegen. Ócska udvarház, keveset érő rozoga butorok. Egy sem a *magyar író*, de a *magyar nemes* hagyatéka. Mert mit szerezhett ma is a magyar író, a ki örül, ha napról-napra van valami kenyérfélének mondatott existenciája. Az árverésen alig volt ember. Nyáron, munkaidőben nem ér rá licitációra járni a vidéki gazda ember. A Magyar tudományos akadémia, meg a Kisfaludy Társaság vakációzó tudós urai meg csak nem jöhettek haza Párisból, Swaiczból, meg az éjszaki tenger partjáról. *Hornig*, veszprémi püspök vette meg a kuriát, a hol hajdan Kisfaludy Sándor élt, ahol boldogan énekelte a *Himfy Dalok*-at.

Nálunk mig élnek, hajléktalanok az írók, ha pedig meghaltak, a Pesten néhiavá váltaknak kidukáló diszshelyen kívül, nem sok kegyeletben részesülnek. A lengyel elnyomott, leigázott rab nemzet, nagyrésze már teljesen vagyontalan, és imhol mégis házat, földbirtokot vett nemzeti akadozásból *Sinkievicz* Henrik nagy nevű írójának s ezzel lepte meg ötvenedik születése napjára. Azt hiszem, a magyarok soha sem fogják követni példájukat s ha csak nem a maga emberségéből, másként bizony sohasem lesz földbirtokos az én jó effendim. *Tóth* Béla, sem a *Simon Judith* nagy poétája

Ám hogy is lenne magyar íróknak ilyen fantazmagóriája. Mit is akar ez a *végzettség* és *diploma* nélkül lézengő népség. Valódi csoda, hogy egy-kettő már professor lehet, ezt is csak nagyszabású kultuszminiszterünnek köszönhetik, a ki szakítva a poros, dohos hivatali szobák tradícióival, a felvilágodás fényével tör utat. Megnyitja a nőknek az alma matert és — diploma nélkül nevez ki holmi poéta-embert tanárnak! Így kapott kathedrát *Telkes* Béla, a kinek kinevezésében valódi érdem és valódi irodalmi érték nyert jutalmat.

A teljes kánikulai csöndességében szen-

dergő Budapesten egy kis szenzációt csinált *Zubovics* kapitány és *Rákóczy* rétsági főbíró párbaja. Általános a részvét a vitéz kapitány ur iránt s a Ferencz-József lovassági laktanyába, a hol sulyos sebeiben fekszik, valóságos özönlenek a látogatók.

Sokan lementek Fiumébe, a hol nagy ünnepek vannak az angol flotta tiszteletére s a hol igazi világvárosi mozgalom uralkodik. Ellentétben Budapesttel. Itt minden alszik és hortyog a leeresztett vasredőnyök mögött, a még itt rekedt házi asszonyok pedig barack-lekvárt és meggy-befőzöttet csinálnak, lehetetlen negligére vetkőződve.

Kina, a világbolondító.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 21.

Élnek-e a pekingi idegenek s az európai hatalmasságok követségei?

Ez a kérdés napról-napra újból fölmerült, mióta a pekingi vérfürdő rémhíre a világot bejárta. Mert a keletről jövő táviratoknak egyik része a hadi műveletekről számolt be, a másik része pedig egymásnak ellentmondó és mindig gyanusabb színben föltűnő állításokat tartalmazott. Mert mig egyrészt minden nap újabb és borzadalmasabb részleteket közölt a pekingi véres nap leirhatatlan eseményeiről, másrészt meg egyre jöttek a különböző kezekből eredő és különböző államoknak czimzett értesítések, hogy a pekingi idegeknek semmi bajuk sincsen.

A távirati jelentések zürzavarából végre kivezetett egy ravasz értesítés, a mely *Conger* amerikai konzul aláírásával jött és azt a merész hazugságot akarta elhíttetni, hogy a követek még július hó derekán is éltek. *Conger* táviratáról kisült, hogy az *hamisítvány*, még pedig ügyetlen és ostoba hamisítvány, mert még a fogalmazása is elárulja, hogy nem diplomata kezéből ered, kisült továbbá még néhány ilyen világbolondító hazug jelentésről, hogy azok *kínai mandarinok állok, félrevezető munkái*.

Fönnforog még egy alapos gyanu: hogy t. i. néhány ilyen megnyugtató távirati jelentés tényleg illetékes kezekből eredt, csak hogy *nem mostan*. Hanem mikor még nem volt bántódásuk, föladták a te-

ce-vadászatok árán szerzi meg zsákmányát és irtózik a földi meg az emberi szagtól, a kipróbált sportsman lelke se tudott hozzáragadni a barázdákhoz és a simasághoz.

Tehát a verébnek kellett engedni, a verébnek, a fiatal asszonynak kellett elmenni a fecsketanyára, a czifra palotákba és feketevadászkastélyokba, a földkörüli utazásokba és nemzetközi versenyekre. Elhagyta a verébtanyát és a barázdák színéhez hasonló egyszerű ruháját felcserélte a fecskék aczélkék és szürke tolldiszével. Így kószáltak ők végig az egész világon, Baden-Badentől Spaaig, Hamburgtól az Everestig. Csak hogy amit a fecske nem tudott, azt nem tudta a veréb se.

A veréb megszokta, hogy ne repüljön magasabbra, mint az ákácok teteje és ne vadászva keressen eledelt, hanem óvatosan és a föld peremén. Szédült a magasságban, idegenül érezte magát a mért földes légkörök hüvös áramlataiban, a fecskenyelv ösmeretlen jargonjaiban. A szünetlen izgalmak ösmeretlen terület volt az utszéli madárnak; fázott és szomorúan nézett le a magtárak ablakaira, ahol a verébtanya csicsergett. De a férj vigan röpdösött, vigan fogadott, vadászott és panaszkodott a fejére, mely koronként teljesen megtagadta a szolgálatot. Amit a gyengemellű fecske elbirt, azt nem győzte a veréb, mig amaz gyöngye tudóval a sas repülését utánozta, ez az ő ép, erős szervezetével csak úgy nem ment semmire, mint azok a szikla erős pirospozsgás vi-

dékiek, akik a fővárosi életkavargásában hét-számonbelül elszedülnek és összerogynak.

Őszel azután megkezdődött a fecskék féltelmes erőprodukciója: az utazás a tengeren túl. Egy nap neki vágta a tengernek és borus, jeges felhők kíséretében át akartak repülni az afrikai partokra. Mikor elindultak, a fecske beteg volt: fájt a melle és égett a tüdeje, de amint az első szárnycsapásokat megtették és délről izgató fuvalmak rebbentek felejük, egyszerre megszálta az utazás izgatottsága, szeme fölragyogott s szárnyai megerősödtek. Am a veréb, mikor megpillantotta a rémes, hullámzó szürkéséget és hirtelen az ürben érezte magát, elkezdett félni, szédülni, beteg lett és egy nap holtan esett le a tengerbe.

Mindez persze nem fecskékkel és verebekkel, hanem a gróffal és feleségével történt meg a Lloyd-gőzösön, villamos világítás és gőzfűtés mellett.

Mikor az öreg doktor a halálhírt olvasta, — feltolta pápaszemét és maga elé dörögött:

— Lehetetlen, — szólt, — sajtóhiba lesz. Nyilván a férj halt meg.

IV.

Egy kis fiucska maradt a veréb után.

— Reméljük, hogy az anyja vére, — szólt a doktor.

De nem az anyjái volt. Ot esztendőskorában megtépázta a himlő, hat éves korában a

torokgyik, hét éves korában pedig akkora volt, mint egy háromesztendősk gyerek. Akkor már minden reményt föladták, hogy embe lesz belőle és a kis fiu meg is adta rá a szentesítést annyiban, hogy évente csak egy ujjnyit nőtt. Tíz éves korában már öt is minden télen Nizabába kellett küldeni, mert számarköhögése volt. Az apja, akiből azalatt déresedő fejű világgavallér lett, aggodalommal nézte mindezt, a doktor pedig maga a lemondás volt.

Később azonban a fiu egyszerre megmondolta magát. Tizenkét éves korában rágyújtott az első havannájára, tizenöt esztendőskorában alapos léket vágott a ringen és olyan sportcampagneon hatolt által, hogy utána kifutva maradtak el a fogadók, istállótulajdonosok, totalizatórházak és bookmakerek. Még husz esztendőskor se volt, mikor már hidegvizgyógyintézetbe hordta a fejét és szédült, ha a szemét lehunyta; talán épp azért éjeleken át se hunyta le. Reggelenként csak nehezen tápaszkodott föl, de ha nyeregben volt, akkor nem ijedt meg a legkeményebb ellenféltől, s ital, kártya izgalmát fényesen, remegés nélkül evezett az arcai szanatóriumig. Akár csak azok a fecskefiúk, a kik két hónapos korukban még kiesnek a fészkekből nyári esőkor tüdőbeteg, szomorúan gubbasztanak a telegráfdrótokon, de őszel mar kapják magukat és a sas erejével rüpnének neki az izgalmas Afrikának, ahol üdülést keresnek — a beteg mellükre.

legrammok, a melyeket azonban a ravasz kinézerek nem továbbítottak mindjárt, csak most, a pekingi vérfürdő után küldöztetik el, szépen gazdálkodva: naponta egyet, kettőt, hogy minél tovább bolondítsák a világot.

A kínaiak eme ravaszsága nagy fölháborodást keltett Európa minden nagyhatalmasságában. A londoni és párisi lapok éles hangon ítélik el ezt az álnok eljárást, s remélhető, hogy ezek után, minthogy a kínaiakkal diplomáciai uton már egyáltalában nem lehet komolyan érintkezni, az érdekelt európai államok csak a Mannlicherek és hasonló szerszámok nyelvén fognak Kínával beszélni.

A háborúról kevés újabb jelentés érkezett. Oroszország még mindig nagyban hadakozik és némi sikereket is elért eddig.

A mai eseményekről a következő táviratok szólnak:

Elkezbott kínai pénztár.

London, július 21.

A *Daily Express* jelenti Tiencinből e hó 18-iki kelettel: A nemzetközi csapatok hatalmukba kerítették Nieh tábornok és az alkirály pénztárát, a melyben másfél millió tael volt.

Oroszok és kínaiak szervezkedése.

London, július 21.

A *Daily Telegraph* jelenti: Az orosz kormány angol hajótulajdonosoktól hajókat akar bérelni nagyobb csapatok szállítására, de mind-ezideig nem jött létre szerződés. A *Daily Mail* jelenti Sanghából 19-iki kelettel: Hivatalos kínai jelentések szerint nagyszámu mandsuriai csapatokat küldtek Mukdenbe, hogy a Vladivosztokból Pekingbe menő orosz csapatoknak utjokat állja és harciba bocsátkozzék velök.

Az oroszok sikerei.

Szent-Pétervár, július 21.

A vezérkar jelenti: A kínai vasut elvágott munkásainak és mérnökeinek védelmére kiküldött csapatok mindenütt sikerrel operálnak. A jó időjárás nagyon kedvez a csapatok mozdulatainak. Az orosz határszéli lakosságot nem lepték meg a kínaiak. *Efnysoi* ezredes egy védőcsapattal Kharbin felé tart. A kínai őrségek elhagyták a vasuti vonalat és visszatértek a jehoi erődbe. *Grodekov* tábornok jelenti Blagovescsenszkből 16-iki kelettel: A bombázást ma folytatták. Az orosz tüzérség gyéren viszonzza a lövéseket. A kormányzó dicséri a sánczművek lakosságának magatartását. A sánczművek nem igen rongálódtak meg. Egy csapat-különítmény, a melynek az a feladata, hogy Blagovescsenszket megvédelmezze és az Amuron biztosítsa a hajózást, utban van.

Ugyancsak *Grodekov* tábornok jelenti a blagovescsenszki helyzetről: A város bombázása este tíz órakor megszűnt. A gránátok lángba bonítottak egy házat, de a tüzet hamarosan eloltották. A jótékonysági egyesület háza megrongálódott. Kilencz katona és egy gyermek megsebesült. A kínaiak az Amur folyóba dobják a halottakat. Július 17-én 40 holttestet láttak a víz színén. A kínaiak át akartak kelni a folyón, hogy megkíséreljék az oroszok megtámadását, de a kozákok visszaverték őket. — Orosz részről csapatok küldettek ki, hogy a folyón megakadályozzák az átkelést és megvédjék a Zeja folyón való átkelést, a folyó torolatát és a hajóállomást.

Japán kedvezmény az amerikaiknak.

Washington, július 21.

Japán ma beleegyezett abba, hogy az amerikai csapatokat és hadiszereket Nagaszakiban partraszállítsák és onnan tovább vigyék Takuba.

A tatárok hadi állása.

Hongkong, július 21.

Kantoni jelentések szerint a tatár csapatokat mind a külső erődökbe helyezték át. Né-

hány fekete-zászlós csapatot a tatár tábornok főhadiszállására rendeltek ki. 3000 fekete-zászlós a parancsnokkal egyetemben körülsánczolt táborban van, 7—10.000 ember pedig más pontokon van elhelyezve, Kantonban minden nyugodt.

Ágyuzzák az angol követséget.

Washington, július 21.

Long tengerészeti miniszter azt táviratozta *Remey* tengernagynak, hogy az amerikai követ azt jelentette, hogy az angol követséget ágyuzzák. Utasítja tehát a tengernagyot, hogy minden lehető kövessen el *Conger* azonnali megszabadítása érdekében.

Conger távirata a követségekről.

London, július 21.

A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból tegnapi kelettel: A *csifui* amerikai konzul jelenti: A santungi kormányzó azt táviratozta, hogy épen most végleges megerősítést kapta annak a hírnök, hogy a pekingi követek épek és egészségesek s hogy a hatóságok módot keresnek kiszabadításukra és megvédésükre. *Hay* külügyminiszter *Conger* pekingi amerikai követ táviratát közölte az Egyesült Államok követeivel s utasította őket, hogy beszéljék rá a kormányokat, hogy Peking azonnali fölmentésében közreműködjenek.

Conger távirata hamisítvány.

London, július 21.

Míg az amerikai kormány *Conger* táviratát valódinak tartja, a londoni sajtó egyszerű hamisítványnak minősíti azt. A lapok szerint a táviratok, jóllehet *Conger*-től származnak ugyan, még sem foglalnak magukban választ a washingtoni kormány kérdésére. Valószínűnek tartják, hogy a távirat egyike azoknak, a melyeket *Conger* az általános vérengzés előtt akart elküldeni, de a melyeket a kínaiak elfogtak s csak most eresztettek tovább, hogy a hatalmakat félrevezessék.

Hogy ez a távirat hamisítvány, azt bizonyítja az a körülmény is, hogy a diplomaták minden hivatalos táviratban igazolják, hogy a hozzájuk intézett kérdést megkapták, *Conger* táviratában pedig ennek a diplomáciai formulának nyomu sincs.

Távirathamisító kínai mandarinok.

Berlin, július 21.

Conger táviratának hamisítása alkalmából egy egész sereg Kínából érkezett táviratról kisül, hogy azok közönséges félrevezető hazugságok, valószínűleg kínai mandarinok megtévesztő hamisításai. A követségek sorsáról érkezett táviratok, a melyek arról szóltak, hogy mind a követek, mind a többi idegenek életben vannak, most már nem találnak többé hitelre. A Párisba, Brüsszelbe és Washingtonba érkezett táviratokból, a melyek némi reményt nyújtottak volna, semmit sem fogadnak el hitelesnek.

Páris, július 21.

A tegnapi táviratok Párisban igen kevés hitelre találtak. Mindenekelőtt azt kérdezik, hogy melyik kínai császártól származik amaz ismert ajánlat? *Tuantól*-e, a mézszárlások tervezőjétől, *Kwangszu*-tól-e a ki leköszönt, avagy pedig az álnok császárnétól? Ez az eljárás — írják a párisi lapok — a mely nem egyéb, mind a hatalmak félrevezetésére irányuló árulás, újabb bizonyítékát szolgáltatja a kínaiak álnokságának.

A pápa az üldözött keresztények érdekében.

Róma, július 16.

XII. Leó pápa a mai napon a következő levelet küldte *Respighi* biboros és fővikáriusnak:

Biboros ur!

A szomorú események, a melyek Kínában egymást követik, nemcsak hogy fájdalommal tölti el lelkünket a kiomló sok embervér miatt, hanem fölötte aggasztó reánk nézve a Kínában fenálló apostoli vikáriátus, valamint a hittérítők és keresztény egyházak sorsa miatt is. Ezek a legkeményebb megpróbáltatás napjait élik s életük is veszedelemben forog. Ertesültünk, hogy a Collegium Urbarum és Róma más vallásos testületei a szerencsétlenségek első híreinek hallatára közös imákat rendeztek, hogy Isten jóságos gondviselését és kegyelmét az ottani szorongatott népekre sugározta és őket a retentő kegyetlenségektől megmentse. Most azonban, hogy az állapotok súlyosak és nyomasztók, időszerűnek és kötelességszerűnek tartjuk, hogy városunk lakossága emez ajtatoskodásokban tömegesen vehessen részt.

Ezért határozott kívánságunk, hogy ön, biboros ur, keressen föl minden vallásos testületet s figyelmeztesse őket ama kötelességükre. Ajtatos kérelemmel forduljanak a mindenhatóhoz: csöpögtetné az emberek szívébe a béke gondolatát és vetne véget a pusztításoknak és öldökléseknek. Es hogy az imádságok, amelyek szentegyházunk hiveinek gyülekezetében a távoli testvérekért a menyek urához száll, hatásosabb legyen, fogadja apostoli áldásomat és részesítse abban az említett testületeket is.

Kelt a Vatikánban, stb.

XIII. Leó pápa.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Három pár cipő, bohózat. Este: A bibliás asszony, operette.

Hétfő: Szünet

Kedd: Tosca, színmű. Gál Gyula felléptével.

Szerda: Szökik a direktzió, bohózat. Gál Gyula felléptével.

* Az új művezető. Szintársulatunk művezetésében változás állott be, amennyiben *Andorffy* Péter jelenlegi művezető ugyanabban a minőségben a *kassai* nemzeti színházhoz szerződött. *Andorffy*, mint rendező, kiváló tehetségnek bizonyult, ki a darabok kiállítására, a csoportozatok felvonulások rendezése körül nagy ügyességet, szakértelmet és izlést tanusított. A műsor összeállításánál kevésbé szerencsés volt, de ez nem rajta mult. A tavalyi téli évadban rendkívül sűrűn betegeskedtek különösen az első rendű tagok. *Baloghné* az évad derekán férjhez ment, *Felhő* Rózi hosszú időre visszavonulni volt kénytelen a színpadtól, *Déri*, *Pintéerné* heteken át betegen feküdtek, *Hegyessi* égési sebeiben hónapokig nyomta az ágát. Ilyen körülmények között vajmi nehéz volt érdekes műsorral a közönség elé lépni. Reméljük, hogy új működési helyén *Andorffy* zavartalanul fogja kiváló tehetségét érvényesíthetni. Nem könnyű feladat volt az aradi színház igényeinek megfelelő új művezetőt szerződtetni. *Leszkai* András színgazgató körültekintésével azonban megtalálta *Polgár* Sándor személyében azt a művezetőt, aki már kipróbált erejével az aradi közönség igényét teljesen ki fogja egyéníteni. Az új művezető jelenleg *Krecsányi* szintársulatánál működik és új állását nálunk virágvasárnapján foglalja el. *Polgár* szerződtetésével a működő tagok száma is nagy erősséggel szaporodott; a

a vig opera, az operett az ő eredeti humorával, diskkrét komikumával sokat nyer.

* **A mai előadás.** Gróf Fredró *Egyetlen leány* című vígjátékával mulattatták ma este a közönséget. A darab még a régi jó idők maradéka, melyben egy bolondos ötletből két felvonásra terjedő komikum telik. A szereplők mindegyike dícséretes buzgalommal játszott. A vígjáték után a *Pajkos diákok* rosszakodtak a színpadon és bizony megérdemelték volna a karcot mai szereplésükért. Nem emelhetünk ki senkit, mert úgy sem volt jó; az énekek teljesen elmosódtak; mintha a zenekar mást játszott volna és az énekesek mást énekeltek volna. Ez volt a leggyöngébb operett-előadás a nyári évadban és reméljük, nem lesz ennek párja.

* **A bibliás asszony.** *Felhő* Rózi egyik legjobb szerepe *A bibliás asszony*. Hogy hosszabb ideje nem került már műsorra, többen kérték *Leszkayt*, léptesse fel a kedves szubrettet ebben a bájos szerepében. A nyári évad utolsó hónapjára a műsor már meg lévén állapítva, csak épen a mostani vasárnapi estére lehetett még kitűzni a különben is mulatságos, népszerű operettet. Hasonlóképen utoljára tánczolja el a nyári évadában *Turcsányi Olga* *A három pár cipő* vasárnap délutáni előadásán azt a tánczot, melylyel néhány esti előadásán olyan furorát keltett.

* **Gál Gyula vendéjátékai.** Gál Gyula a jövő héten négy estén át fog vendégszerepelni színházunkban. Eddigi megállapodások szerint kedden, szerdán, szombaton és vasárnapon játszik. Négy olyan szerepében lép fel, melyekben az ő kiválóan erős jellemző képessége különösen megnyilatkozik. Beköszöntőül *Tosca* Scarpiáját játsza el, mely a fiatal művésznek már évek előtt is tökéletes alakítása volt. Szerdán *Szókik a direkczió* című pompás bohózatban eljátsza a részvénytársaság elnökét. Szombaton olyan bohózat kerül színre, melyet *Aradi Gerő* igazgatósága óta nem játszottak Aradon, pedig hirneves darab. Ez *Tricoche és Cacolet*, melyben Gálnak ez utóbbi a force szerepe. Vasárnap este *A pálinka* drámában egyik legjobb alakítását Coupeaut mutatja be a vendég művész. Előre jóslhatjuk, hogy nagy közönség fog gyönyörködni és tapsolni a jövő hét négy előadásán.

* **A sötét titok** vízmedenczéjéhez sok különös fajta vasanyag kellett. Ezt *Leszkay* igazgató a helybeli waggonyárban a kívánatos mennyiségben és módon megkapta s így a jövő héten már hozzáfognak a színpad hátulsó részén a vízmedence készítéséhez. *A sötét titok* e hó utolsó napján kerül színre.

A közigazgatási tanfolyam és a felvétel kellékei.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, július 21.

Több kérdező levelet kaptunk a napok folyamán arról, hogy mi is lesz az a közigazgatási tanfolyam és hogy mit tanul az, aki oda pályázik, továbbá, hogy micsoda kvalifikációval juthat az ember abba a közigazgatási iskolába?

Ma kaptunk részletes ismertetést mindazon tudnivalókról, amiket az érdekelteknek ismerni szükséges.

Tanulni fognak ott magyar közjogot, közigazgatási jogot, belügyi közigazgatást, vallás- és közoktatásügyi igazgatást, leczke lesz a büntető jogból, a tételes magánjogból, a pénzügyi igazgatásból, a közgazdasági és katonai igazgatásból.

Ezuttal a szeptember elején életbelépő közigazgatási tanfolyamok megnyitására és a fölvételi módokról van alkalmunk részletes ismertetést adni.

Megjegyezzük, hogy Budapest, Debreczen, Kassa, Kolozsvár, Marmarossziget, Marosvásárhely, Pécs, Pozsony és Szombathelyen kívül

a belügyminiszternek egy, a napokban kiadott újabb rendeletére *Nagybecskereken* is lesz közigazgatási tanfolyam. Ez és Debreczen esik Aradhoz legközelebb.

E tanfolyamok internátussal is egybe lesznek kötve és a fölvételek a következő feltételekhez vannak kötve:

Fölvételnek: a) 1900—1., 1901—2., 1902/3-ik iskolai tanévben azok az ifjak, akik hat gimnázium, reáliskolai vagy polgári vagy ezeknek megfelelő kereskedelmi vagy katonai iskolát végeztek s

b) ezek bevezetésétől számított *egy éven át valamely községjegyzői irodában mint se:édjegyzők, jegyzősegédek, irnokok, gyakornokok* működtek s ezt az illető jegyző által kiállított s az (első alkalommal a járási főszolgabíró azután) alispán által láttamozott bizonyítvánnyal igazolják, hogy:

c) feddhetlen előéletűek (erkölcsi bizonylattal igazolandó);

d) az állam hivatalos nyelvét szóval és írásban birják.

Ezenkívül ki kell mutatni:

e) oly, a szülő (gyám) által kiállított nyilatkozatot, melyben kinyilatkoztassa a szülő azt, hogy a hallgatónál fölvett ifju helyett a tandíj s minden más. fizetésekért kezességet vállal.

f) Nyíltan ki kell jelenteni, hogy a fölvenni kért ifju igénybe akarja-e venni a bennlakással egybekötött konviktust.

Jelentkezési végső határidő 1900. szeptember 5-ike, az ezután érkező kérvények és jelentkezések figyelembe nem vétetnek.

Tandíj 40 korona, mely félévénként 20 koronás részletekben fizetendő be. Szorgalmas, példás magaviseletű és szegénysorsu ifjak ösztöndíjban és jutalomban is részesülnek.

Az internátus egész évi díja 440 korona, mely havi 44 koronás részletekben előre fizetendő.

Amennyiben az állami községi közigazgatási tanfolyamok fölvételi szabályai módosítást szenvednének, azoknak a szabályoknak a fölvételt kérők alá lesznek vetve s erről eleve értesíttetnek.

Miután ilyen iskola Budapesten, Debreczenben, Kassán, Kolozsvárott. Marmarosszigeten, Maros-Vásárhelyen, Pécsen, Pozsonyban, Szombathelyen és Becskereken állittatik föl, szabadságában áll az érdekelteknek ezen tanfolyamok bármelyikére jelentkezni.

A temesvári szenzáció.

(Lőwinger Albert eltűnése.)

— Váltóhamisítás után szökés. —

Arad, július 21.

A budapesti építkezési válságnak ismét áldozata van. Egy általánosan tisztelt, tekintélyesnek ismert fakereskedőt odáig juttatott az építkezés csődje, hogy mintegy *hatvanezer korona értékű váltót hamisított és azután nyomtalanul eltűnt*. Nem a maga hibájából jutott ennyire. Dolgozott, szorgalmas volt, mindent megtett, hogy a nagy verseny mellett érvényesüljön. Aztán beütött a krach, a nagy bukások őt is magával rántották. Fizetési kötelezettségei voltak, amelyeknek csak úgy tudott volna eleget tenni, ha az adósai fizetnek. Ám ezeket is érzékenyen sújtotta az építkezés csődje. Nem tudtak fizetni. És a szerencsétlen emberben ekkor fogamzott meg a bűnös gondolat. Váltókat hamisított. Azért, hogy egyelőre segítsen magán. Mikor azonban néhány nap előtt kiderültek a csalásai, nem maradt más út előtte, mint a szökés.

Egy tegnapi távirat alapján már megemlé-

keztünk *Lőwinger Albert temesvári fakereskedő eltűnéséről*. Mindenki ismerte, mindenki vagyonos, becsületes embernek tartotta.

Sokkal jobban ismerték azonban Lőwinger a fővárosban. Rendes alakja volt egy Nádor-utcai kávéháznak. Annak, amelyikben a fakereskedők „tőzsdéje” van. Majd minden héten felutazott Budapestre. Nagy vállalkozásai voltak, folyton építette a pompás pompásabb házakat. Nagy lábón élt, azt hitték róla, hogy dúsgazdag.

Aminthogy régebben az is volt. Sőt még most is az lenne, ha künnlevőségeit be tudná hajtani.

Volt vagy kétszáz ezer korona követelése. De mihaszna, ha a nagy összeg egy részét nem tudta behajtani, a másik része meg nem volt esedékes.

Körülbelül két esztendeje, hogy Lőwinger üzte a csalásokat. Kiállította a váltókat, aztán mindent maga irt rájuk, kibocsátót, elfogadót, forgatókat. Csupa tekintélyes emberek neveit. A váltókat természetesen szó nélkül leszámították, különösen addig, amíg Temesvárott nyújtotta be őket. Lejáratkor pontosan rendezte az ügyeit vagy fizetéssel, vagy pedig újabb váltókkal, amelyek aláírásai ismét teljesen az ő művei voltak.

Mostanában kezdett a hitelének mértéke betelni. Temesvárott már nem akarták váltóit eszkomptálni. Mindig akadt valami kifogásolni való. És így jutott aztán föl a fővárosba, ahol nyomára jöttek üzelmének, leplezték csalásait.

Egy fővárosi nagy banknál történt, körülbelül hat hét előtt. Egész sorozat váltót nyújtott be, természetesen hamisítottakat. A váltókat — tekintettel a jóhitelű aláírásokra — elfogadták. És a banknál bevett szokáshoz híven értesítették a leszámítólásról az elfogadókat.

Könnyű elképzelni, hogy a miről sem tudó „elfogadók” nagyot néztek, mikor megjött a bank értesítése. Hogy ők valamit aláírtak? Lehetetlen. Tévedésnek kellett történnie. Egyre-másra érkeztek a bankhoz a panaszos levelek. Hogy a hivatalnokok nem vigyáznak. Zaklatják az embereket. Mikor ők nem irtak alá semmit!

Hamarosan kiderült, hogy a bank bizony nem tévedett. Hanem talán Lőwinger? Nosza, meg kell vizsgálni. Persze csöndben, mert nem akartak kompromittálni egy olyan neves kereskedőt.

Igy fedezték föl a hamisításokat. Akik tudtak a dolog felől, persze mód felett elszöryködtek. Hát már senkiben se lehet bizni? De még most sem tettek följelentést. Azt hitték, hogy Lőwinger előkelő rokonai majd csak elrendezik a dolgot. A hitelezők és a jó módban élő *makói, temesvári* családtagok nyolcz nap előtt tényleg összejöttek Budapesten tanácskozásra. De eredményre nem jutottak. És így az ügy békés elintézésének lehetősége dugába dőlt. A hitelezők azt mondták, hogy ők nem akarnak károsodni. Lőwingernek van száznyolczvanezer korona követelése, az áru-raktára is nagyértékű. Miért veszítsék el, ha csak egy részét is a pénzüknék?! A rokonok viszont egyezséget ajánlottak. Mondták, az összeg egy bizonyos részét megtérítik azonnal. A többit majd Lőwinger fizeti vissza akkor, majd ha tudja.

Hát ezt a hitelezők nem akarták elfogadni. Még egy ideig vártak, hátha mégis valahogy sikerül a dolgot rendbehozni. Lőwinger még két-három nap előttig mindig megjelent ama bizonyos Nádor-utcai kávéházban. Tárgyalt, al-

kudott, futkosott pénz után. Hiába, nem tudta megszerezni.

Két napja, azután végkép eltűnt a látóhatárról. Senki sem tudja, hova lett.

Temesvár, július 21.

Löwinger ellen a kir. törvényszéknél eddig senki sem tett bünygyi feljelentést, alaptalan az a hír is, mintha a csőd megnyitását kérték volna ellene. Ma mindössze annyit tudni, hogy Löwinger, akit szorgalmas és becsületes kereskedőnek ismernek, ez idő szerint pénzzavarokkal küzd és ügyeinek rendezése végett felutazott Budapestre. Koraiak tehát azok a híresztelések, melyeket ellenségei az ő esetéhez fűznek.

Miniszteri ítélet

borhamisítási ügyben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 21.

Egy aradi borkereskedő czég mesterséges borainak forgalomba hozatala ügyében hozott ítéletet a belügyminiszterium. A czég tagjai Schiffer Mátyás és Beck Adolf, kik ellen még 1898. évi december 30-án feljelentés érkezett Kolozsvár rendőrkapitányságához, hogy a czég két aradi inczéjében hamisított bort tart.

Kolozsvárról az aradi főkapitánysághoz jutott a feljelentés, mire a kihágási bíróság a vizsgálatot megindította s a Schiffer és Beck czég két említett tagját megbírságolta s a 4858 liternyi mesterséges borból fennmaradt mennyiség denaturálását rendelte el. A czég az ítéletet megfélebbezte a tanácshoz, mely a denaturálást elrendelve, felmentette. Az aradi borenőrző bizottság erre a belügyminiszterium elé vitte az ügyet, honnan most jött meg Sélley miniszteri tanácsos aláírásával az ítélet, mely az első foku, rendőri határozatot helyezi érvénybe.

A miniszteri ítélet értelmében, az első foku ítéletnek a mesterséges borból még fennmaradt 3055 liter bornak a tulajdonosok költségére esz-közleendő denaturálását a denaturálás után ipari célra leendő felhasználás végett részükre való kiadását elrendelő része, mely meg nem felebeztetett, sértetlenül hagyatik.

Érvényre jut az első foku ítélet azon része, mely szerint a czég tagjai 50—50 korona pénzbüntetésben, behajthatlanság esetén 3—3 napi elzárásban, továbbá a borminta vétele után értékesített 4858 liter mesterséges bor értéke fejében literenkint 30 fillérrel számítva, Aradváros szegény-alapja részére fordítandó 1457 korona 40 fillér megfizetésében marasztalta el.

A denaturálási vegyvizsgálati díjak megfizetésére a megbüntetett felek köteleztetnek, ugyszintén arra, hogy az aradi és kolozsvári napilapokban közzéteendő ítélet nyomdai költségeit viseljék.

Az ítélet megokolása értelmében vétkeseknek voltak kimondandók a panaszoltak, miután az elsőfoku ítélet indokolásában kifejtettek szerint ellenük a mesterséges bor forgalomba hozatala kétségtelen beigazolást nyert. Azon körülmény, hogy a panaszolt czég maga kérte borainak megvizsgálását, mely cselekmény által a hatóság előtt jóhiszeműséget igyekezett ébreszteni figyelembe nem vehető azon két feljelentéssel szemben, melyek még mielőtt a borvizsgáló bizottság a küldött borminták megvizsgálásába bocsátkozott volna, Kolozsvár rendőrkapitányi hivatalánál jelentettek be. Így az ezután megejtett borvizsgálat már nem a czég saját feljelentésének, hanem a kifejezett alapos gyanu folyamodványának volt tekiutendő. Kétségbevonja a czég jóhiszeműségét azon körül-

mény is, hogy a megmintázott, mesterséges borból 4858 liter forgalomba hozott, mielőtt a vizsgálat véget ért volna.

Az ítéletet, melyet Angel István dr. alkaptány hajt végre, holnap közlik a felekkel.

MULATSÁGOK.

Vigalmi naptár:

Július 22. Az aradi cigányzenészek egyrészének júliálisa (Csálai erdő.)

Augusztus 12. Az aradi kereskedők körének népiünnepéje (Városliget.)

(=) Az aradi dalegylet holnap, vasárnap délután Zsigmondházán a Petőfi sörcsarnok kert-helyiségében fél 4 órától este 8-ig változatos műsorral nagy hangversenyt rendez.

(=) Tüztöltők táncvigalma. Az új-arad-zsigmondházi egyesült önkéntes tüztöltő-egylet saját pénztára javára augusztus hó 4-én, a Martini-féle vendéglő kertkelyiségében zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti-díj: személy-jegy 1 korona 20 fillér, családjegy 3 korona. Kezde- te este 8 órakor.

Válság

a csanádi püspöki uradalomban

— Mire magyarázzák a püspök hazaérkezését? —

Arad, július 21.

Dessewffy Sándor megyés püspök váratlanul megszakította karlsbadi fürdőzését s a rekkenő hőségben Temesvárra utazott, honnan hosszabb tartózkodásra Makóra megy.

A megyés püspök hirtelen hazatéréséről sok kósza hír van forgalomban.

A Makói Hírlap mai száma a következő szenzációval szolgál:

Napok óta szállong a városban az a különös hír, hogy egészen új tisztikart helyeznek el a püspöki uradalomban, sőt némelyek szerint az új gazdatisztek már el is foglalták állásukat, holott még a régiak sincsenek egészen felmentve.

Kisebb gazdaságoknál hasonlító válságok, mint sajátképpen belső ügyek, kevésbé illetik a nyilvánosságot, de egy nagy terjedelmű uradalomban, hol legalább a téli vadászatok idején a társadalom elite-je szokott érintkezni a tisztikarral, az ilyes válságok nem annyira belső ügyek, hogy azok felett szó nélkül térhetne napirendre a társadalom.

Tudtunkkal az uradalomnak közbecsülésben állt és szakképzett tisztikara volt, mely nem egyszer részesült országos nevű szakértők és szaktanárok dicséretében s az a titokzatosság, mely ezt a válságot jellemzi, bő alkalmat nyújt olyan találgatásokra, melyek sem a tisztikarnak, sem az uradalomnak előnyére nem válnak.

Nincs nehezebb ember a méltatlan gyanunál. Ettől morális kötelesség megmenteni azokat, kik eddig a társadalom korrekt tagjainak voltak elismerve, foglalkozásuknál fogva pedig csak felemelt homlokkal kereshetnek ezután is alkalmazást. És ha mint hírlík, csak alacsony gyanusításoknak lettek áldozatai, úgy lo-vagias kötelessége az uradalomnak szembe állítani őket a gyanusítással s megadni nekik a módot arra, hogy törvény útján szerezhessenek elégtételt meghurczoltatásunkért.

A parlament is oly fontos tényezőnek tekintti a magyar gazdatiszti kart, hogy törvényhozás útján akarja kiemelni őket az egyszerű szegődményesek sorából s ha való a szárnyaló hír, hogy az uradalom gazdatisztsjei minden komoly ok nélkül sodortattak ilyen szomorú válságba, úgy egygyel több okunk van sajnálni azt, hogy a törvényjavaslat még a parlament

nyári szünete előtt le nem tárgyalatott és törvénynyé nem vált.

A válságba jutott tisztikar, valószínűleg az uradalom jelenlegi ura iránti tiszteletből, még ebben a kiáltó kellemetlen helyzetben is mélyen hallgat a részletekről és nyugodtan néz elé a maga ellen kért vizsgálatnak, melynek során reméljük, nem is fog semmi kompromittáló kiderülhetni, de a hosszú bizonytalansághoz már több türelem kell a hallgatásra, mint amit egy intelligens ember tiszteletből magára erőszakolhat.

A közönség pedig ily körülményeket látva, méltán kérheti, hogy ki hát a tulajdonképpeni ur az uradalomban?

Mindenesetre előnyösebb lenne ez ügyben mindkét félre nézve a világosság, mint a titokzatosság, s azt hisszük, hogy ha a tufeszített türelem szétpattantja az önuralom korlátait, ebből a dologból még országos botrány fejlődik ki.

A gainai leányvásár.

— Három megye ünnepe. —

Arad, július 21.

A hol Arad, Hunyad- és Torda-Aranyos megyék ölelkeznek, azon a ponton fekszik a gainai hegy, az egész környék községének régi, nevezetes helye. Itt szokott megenni a híres leányvásár, a melyet ebben az évben holnap, vasárnap tartanak s ez alkalomból az arad-hegyvidéki turista-egyesület társas kirándulást rendez erre a költői szépségű vidékre.

Holnap újból megeléknül az élet a havasok között s messze vidékről hosszú sorokban kanyarodik a nép a Gaina havas tetejére. Öszszegyül itt a közeli és a távoli vidék oláh népének fiatalsága, a házasodni vágyó legények és az eladó leányok. Ez utóbbiak egyrésze még a hozományt is magával viszi mutatába, Számtalan házasság szövődik ebben a sokadalomban, amelyet valóban helyesen neveznek leányvásárnak. A régmúlt időkben fennmaradt érdekes romantika ez, mely a modern kor kultuszával szemben is megtartotta bizarr eredetiségét.

A Gainához és a leányvásárhoz poétikus néprege fűződik, melyet így közöl Nemes Ödön az Erdély most megjelent új füzetében:

A Gaina-hegy tetején élt egy jóságos, világszép tündér, kinek fényes palotája messze, messze vidékekre ellátszott. Távol országoztól évenként sok dőlczeg királyfi kereste fel és kérte meg kezét; de ő tündéri voltáról egyikért sem akart lemondani, mivel az örökifjuságot többre becsülte a szerelemnél.

Hanem azért mi sem volt kedvesebb előtte, mint hogy a környék szegény eladó leányait gazdag hozományban részesítse, mert jól ismerte a férfiak szívét, hogy azokat a házasságnál legfőképpen a haszonlesés és önérdek vezérli. Ezért mindenik férjhezmenő leány, ha udvarát felkereste, egy szép szinarany tojást kapott ajándékba. Igen, mert a tündérnek egy olyan aranytollu tyukja volt, mely minden nap három szinarany tojást tojt.

Persze, nyomban hire futamodott ennek s három mőczlegény abban egyezett meg, hogy az aranytollu tyukot, bármi áron, ellopja. Hogy pedig a gyanut elkerüljék, mindhárom leánynak öltözködött s azonképpen kért bebocsátatást. A tündérpalota felszemü vén kapusa gyanutlanul nyitott előttük kaput, s amint a tündér meghallotta, hogy három eladó leány érkezett, megparancsolta, hogy hozományul mindeniknek egy-egy aranytojást adjanak.

A vén majorosné, akire az aranytollu tyuk blzvn volt, a tilalom ellenére a három álleánynak az arany-ketreczben ülő tyukot is megmutatta; de csakhamar keserűen lakott balgaságáért, mivel két legény rárontott a majorosnéra, megkötözték őt, be-

tömték a száját, miközben a harmadik tolvaj az aranytollu tyukot a ketrecből kikapta. Csak akkor látták, hogy egyik sarokban egy szakasztókösár aranytojtás hever. Azt is felkapták a tolvajok s nyomban az asszonyra zárták a fészert ajtaját. Aztán futásra vették a dolgot, de mert a tyuk a tolvaj hóna alatt elrikkántotta magát, nyilvánvalóvá lett a tolvajság.

Az örök nyomban megfújták a vészkiáltásokat, mire egy csapat lovas iramodott utánok, de mert időközben az est is beállott, a tolvajokat nem sikerült elfogniok. Hanem az egyik tolvaj a kosarat futás közben az Aranyos partján elejtette, mire a széttört tojtásokat s folyó hullámai elkapták, de az aranytyuk az övék lett s közös akaratral egy barlangba zárták, ahonnan még sokáig kihallatszott ködcsolása.

A csodaszép tündér e közben az emberek hátlansága miatt nagy buba merült és nemsokára végképp elhagyta palotáját, melyet azután földig leromboltatott; de azóta az aranyos folyó mindig aranyfövenyt hord medrében s e vidék hegyeiben aranyat bányásznak, sőt azt mondják, hogy a Gaina hegy csucsán is sok időn át, a sziklák között, aranytojtásokat talált a nép s mint hiszik, ez idő óta gyűl fel évről-évre a havasi vep, ez idő óta verődnek össze a házasulandó ifjak és eladó leányok.

Két szerelmes katonáról.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 21.

— Meghaltak, mert — szerettek! . .

Sok leánynak és sok ifjunak a sarkóvára véshetnék ezt a rövid, megrázó mondatot. Csodálatos! Hiszen a szerelem igazság szerint az élet kezdete. Mikor a szív először dobban egy másik szivért, az ember ujjászületik, s mégis, némelyiknek épen ez a dobbanás repeszi meg a szivét.

S ma már sietve élünk, sietve szeretünk ebben az ideges világban, ma már nem gondolkodik a család, vagy reménytelen szerelmes, hogy mitől gyógyul meg az a mély, fájó seb. Egy golyó: ez a leggyorsabb orvosság és ezt használja.

Ma véletlenül két katona találkozott ebben a közös sorsban: egyik tartalékos hadnagy, a másik egy aktív számvevő altiszt. A hadnagy a halállal vívódik, emez rögtön meghalt.

(A hadnagy.)

Zipser Albin dr., a Kolozsvárott állomásozó csász. és kir. 51-ik gyalogezred tartalékos hadnagya, ki most fegyvergyakorlatot teljesít, öngyilkossági kísérletet követett el. Ezredesétől szabadságot kért, elutazott Dunaszerdahelyre, Pozsony megyébe s ott irányozta szivének a revolvert.

A rokonszenves fiatalember szerelmes volt egy leányba, csak hogy reménytelenül. A szenvedély, mely ideálja felé vonzotta, egyre erősebb lett, s a forró szivü hadnagy mindinkább elkeseredettebbé vált. — Mikor belátta, hogy hiába való a törekvés, ő is ahoz a sok mindent feledtető kis ólomgolyóhoz fordult, mely már annyi reménytelen ember fájalmát oltotta el örökre. Szivének irányozta a pisztoly hideg aczélsövét, s avval a gondolattal nyomta meg a ravaszt, hogy végkép csendes emberré lesz.

A lövés eldőrdült, a löporfüst eloszlott, de a szerelmes hadnagy szándéka csak félig sikerült. Eszméletlenül bukott a szoba padozatára, azonban nem halt meg. Ott vívódik még most is az egyre közelebbi véggel a pozsony megyei kis városban, s ágya mellett sirnak hozzátartozói és azok, akik szerették s szeretik. Állapota eléggé aggasztó, de az orvosok még nem adtak fel minden reményt.

Zipser dr. egyik előkelő budapesti ügyvéd irodavezetője, aki iránt ismerősei körében nagy a részvét.

(A számvevő altiszt.)

Szomorúak a szabadkai 6-ik honvédegyezred katonái. Egy derék bajtársuk lett öngyilkossá. Hottinger József, a 12-ik század számvevő altisztje ma délelőtt 10 órakor szolgálati fegyverével agyonlőtte magát.

A szegény fiut reménytelen szerelem kergette a halálba. Hottinger Bácsujfalun segédjegyző volt négy esztendeig s ez idő alatt megismerkedett egy ujvidéki gazdag család szép leányával. Halálosan szerelmes lett a szép és gazdag leányba, de ez hallani sem akart a szegény segédjegyző szerelméről.

Hottinger több ízben kérte meg a kezét, mindannyiszor elutasították. Időközben bevonult katonának s a fiu azt remélte, hogy a katona élet tán elfeledteti vele boldogtalan szerelmét. De nem tudott felejtetni itt sem s eldobta magától fiatal életét.

HIREK.

Vidéki erkölcs.

Vidéki erkölcs. Szegeden egy csinos menyecske, akinek a férje hivatalosolga, rossz utra tért s a legényeket az utcán fogta. A bűnön rajta kapták s a kihágási bíró elé állították, aki egy napi fogságra és 20 korona bírságra ítélte. Az ítélet felolvasása után a bíró a szemrevaló menyecskétől azt kérdezte, hogy a bírságot kifizeti-e, avagy leüli? Amire ez asszony azt válaszolta, hogy még nem tudja, mert előbb megbeszéli a dolgot az — urával.

Egy fővárosi lap írta meg ezt a kis hirt.

Voltaképen az eset csinosnak és érdekesnek mondható. Am a pesti lap azt tartja a legérdekesebbnek benne, hogy — vidéki. Hát neki ezért legyen érdekes.

Mi sohasem hirdettük, hogy erkölcsösöbbség vagyunk mint a pestiek. Pedig ha jogunk lett volna rá, bizony Isten szivesen hirdettük volna. De hát nem volt jogunk. Csodáljuk, hogy ez ott fent ujság. De hát ha még ujság, ujságojunk egyebet is.

Ugy áll a dolog, hogy pesti kollégáink nagyot csalódtak. Nyári vezércikkeikben állandóan kísért ugyanis egy jó öreg mondás, hogy: Budapest egyáltalában nem képviseli az egész országot. Pesti kollégáink épen olyan ambícióval szidják le az imádott fővárost, mint a hogyan büszkélkednek fővárosi voltukkal. De ezt a naivok nem tudják. Felülnek hát e szimpatikus öngyalázkodásnak.

Hát persze nem így van. A becézett, kedves székes-főváros egészen méltóan képvisel bennünket. Egészen méltóan Mi akartuk így. Erkölcsökről beszélvén, mondjunk egy illő hasonlatot. Ugy tettünk Budapesttel, mint a kikapós pénzember szokott. Nagyon öltözteti választott hölgyét, pedig nem az a vágya, hogy nagyon fel legyen öltöztetve. Csálódtunk mi is Szivünk választottja becsapott bennünket. A kis pénzünkért kétes értékű remunerációt kapunk csak. A szépen felöltöztetett Budapest nyakunkra ült, vagy orrunknál fogva vezet. Magunktól már mit sem tudunk tenni.

Egy darabig hetvenkedtünk, most már beletörődtünk mindenbe. Élünk Budapest-

tel, Budapestért és Budapesttől. A mink van, odavisszük. Onnan kapjuk viszont kis költő pénzünket drága áron. Onnan kapjuk a gallér-mintát, a politikát, az elveket, az erkölcsöt, még a nyelvet is. Ma már a hortobágyi csikóslegény is ékes pesti jargonban társalog.

Mi nagyon sok, a fentihez hasonló csinos esetről tudnánk ujságozni. De minket ezek az esetek nem lelkesítenek stilizált hírekre. Még statisztikára sem. Ettől legjobban félünk. Ez esetleg azt igazolná, hogy ilyen erkölcsös történeteink nekünk még tán bőségesebben vagynak. Mert hát mi is büszkén hangoztatjuk a fővárosi színvonalat! . . .

Végezzünk avval a kis korrekcióval, hogy a vidéki erkölcs nonsens. Mi erkölcs tekintetében is fővárosi színvonalon állunk és hogy a szegedi eset igen sok helyütt nem is eset, hanem — polgári házi-rend, . . .

— Személyi hír. Bohus Zsigmond báró valóságos belső titkos tanácsos, főrendiházi tag, hosszabb üdülésre Karlsbadba utazott.

— Az új unitus templom. Megirtuk, hogy a lugosi gör. katolikus püspök felszólította Aradvárosát, hogy, mint kegyur, építtessen új templomot a városbeli gör. katolikus egyház részére. A tanács mai ülésén foglalkozott a dologgal s kimondta, hogy, miután a város rendelkezési joga is megszűnt az egyház felett, nem kötelessége az új templom építtetése. Ilyen értelemben írta át a lugosi püspökhöz.

— Az apokrif rendelet ügye. A katholicizmus ünneplése körüli „bizalmas rendelet“ vitájában ma érdekes forduló történt. Széll Ignác államtitkár felhívta Bartók Lajost, a Magyarország főszerkesztőjét, közölje vele azon munkatársa nevét, ki az állítólag bizalmas közleményt az eredetiről lemásolta, hogy ez uton a hamisító nevét ki lehessen puhatolni. Bartók kiadta az illető munkatársat Pápai Lajos, a Magyarország beltárgyjának személyében. Pápai Bartók felszólítására levelet intézett az államtitkárhoz, a melyben kijelenti, hogy neki eredeti okmányokat mutattak fel s azok közül másolta le a szóban forgó bizalmas rendeletet. Hogy az okmányt kitől kapta, azt nem árulhatja el. Kíváncsian várják most, hova fog ez ügy fejlődni.

— Zichy Ferencz gróf tárnokmester holttestét már felravatalozták, a temetés holnap lesz. A király, József és Frigyes főherczeg, Széll Kálmán miniszterelnök és a kabinet tagjai táviratilag fejezték ki részvétüket a családnál.

— Népgyűlés a városház udvarán. Megirtuk, hogy több aradi iparos segéd folyamodott a polgármesterhez, hogy vasárnap a Ferencz-térre népgyűlést hívhasson össze. A polgármester az engedélyt két folyamodásra megtagadta, mire ma harmadszor is beadták a kérvényt, ismertetve a programot, mely közérdekű pontokat tartalmaz, s így a népgyűlés megtartására törvény szerint joguk van. A polgármester most végre megadta az engedélyt, a népgyűlés helyéül azonban a kért Ferencz-tér helyett, a városháza udvarát jelölte ki.

— Államvasuti mérnökök és jogtudorok sérelme. A m. kir. államvasuti mérnökök és jogtudorok ma nagy deputációt küldtek a kereskedelemügyi miniszterhez. A küldöttség egy memorandumot nyújtott át, a melyben a mérnökök és jogtudorok a sérelmei vannak felsorolva. Panaszaiuknak magva az, hogy az állam nem fizeti és nem méltányolja azokat, akiknek főiskolai képzettség kellett ahhoz, hogy állásukat megkaphassák s a hivatalnokok niúcsenek kártalanítva a tudományegyetemen, illetőleg a műegyetemen eltöltött éveikért. A memorandumot hétszázán írták alá és Vázsonyi Jenő adta

át a miniszternek, a ki megígérte, hogy a föl-sorolt sérelmeket lehetőleg orvosolni fogja.

— **Áthelyezett tanár.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister *Kereskedő* László aradi főgymnasium helyettes tanárt a zalaegerszegi állami főgymnasiumhoz, a IX. fizetési osztály 2-ik fokozatába való sorolás mellett, rendes tanárrá kinevezte.

— **A bolgár fejedelem Párisban.** *Ferdinánd* bolgár fejedelem szeptember havában ismét ellátogat Párisba. Ez alkalommal a fejedelem a francia kormány vendége lesz.

— **Mócsy Antal meghalt.** *Mócsy* Antal, Zala vármegye tapolczai kerületének országgyűlési képviselője, tegnap délután 3 órakor Kalocsán meghalt. Az utolsó időben sokat betegeskedett s épp e miatt nem is igen vett részt a képviselőház tárgyalásaiban, holott azelőtt egyike volt az ülések legszorgalmasabb látogatóinak s élénk részt vett a vitákban. Beszédei meglehetősen unalmasak és tartalom nélkül valók, de annál hosszabak voltak. Órákig elbeszél sokszor a nélkül, hogy a tárgyhoz szólott volna és hogy mégis meghallgatták, az annak a rengeteg naivságnak volt tulajdonítható, mely minden beszédén előmlött s azokat helylyel-közzel mulatságosokká tette. Régi ember volt az öreg Mócsy bácsi, mint bizalmasan nevezték, nemcsak korára, de észjárására nézve is. Ellensége mindennek, a mi liberális s barátja mindennek, a mi ósdi. A néppárt egyik legbuzgóbb tagját veszítette el benne.

— **Esperes-választás.** Az aradi ág hitv. ev. egyház holnap, vasárnap d. e. 11 órakor esperest választó közgyűlést tart, melyre az egyháznak minden szavazattal bíró tagja hivatalos.

— **Nagy tűz Lippán** Oriási veszedelemben forgott ma délben *Lippa* városa. Tűz ütött ki, mely a rekkentő hőségben, nagy szárazságban gyorsan terjedt és egy csomó házat elhamvasztott. Féltő volt, hogy a tüzet nem sikerül lokalizálni, a mi kimondhatlan károkkal járt volna. Szerencse, hogy kellő időben segítség volt kéznél, így a tüzet el lehetett fojtani, mielőtt utcasorok éghettek volna le. A veszedelemtől a következő telefon-tudósítást kaptuk: Ma, kevéssel délután, kigyuladt özv. *Maksa* Jánosné istállója. A tűz egy perc alatt átharapódzott a szomszédos lakóházra is és azt egészen elhamvasztotta. A lángnyelvek egyik épületről a másikra ugrottak át s csakhamar egy lakóház és tíz melléképület, istálló, szin stb. állott lángban. A helyi tűzoltók és azok, kik a közönségből segélyül siettek, a legnagyobb erő megfeszítéssel sem bírták lokalizálni a veszélyt és betelefonáltak *Aradra* az itteni tűzoltósághoz, hogy jöjjenek ki néhány kocsival mentésre. A tűzoltóság már fel is készült, akkor azonban újabb értesítést kaptak, a mely jelentette, hogy a Lippán gyakorlatozó 20-ik tüzérezred legénységének segélyével sikerült a tűz utját elvágni és lokalizálni. Az égő istállóba egy ökör, több borjú és négy sertés bennveszett. A károsult gazdák a következők: özv. *Maksa* Jánosné, *Deikán* Tódor, *Wohlfarth* Ádám, *Hoffmann* Ferencz, *Justh* Péter, *Schäffer* Ferencz, *Szabó* István és *Fischer* János. A kár felülhaladja a tízezer koronát. A tüzet állítólag vigyázatlan katonák okozták, kik a városban el vannak szállásolva.

— **Hitközség árverés alatt.** A sz.-régeni kir. járásbírósgá közzé teszi, hogy az ó-tepliczai gör. kel. egyház vagyona elárvereztetik. A sz.-régeni kölcsön és takarékpénztár szövetkeze 3000 frt tőke követelés miatt rendelte el a végrehajtást. Az árverés október hó 10-én lesz.

— **Szerencsétlenül járt főúr.** Miskolczi levelezőnk írja, hogy báró *Vay* Béla főrendiházi alelnököt az erdőn, vadászat közben szülhüdés érte. A nagybeteg főurat eszméletlenül szállí-

tották Alsó-Zsolczára, a hová a fővárosból *Lumniczer* orvostanárt hívták hozzá. Az esetet a báró hozzátartozói titokban tarják.

— **Hajóünnep Triesztben.** A *Habsburg* nevű új hadihajót szeptember hó 9-én fogják tengerre bocsátani. A felavatási ünnepre meghívást kapott a képviselőház is.

— **Az új-aradi zsidó temető.** Körülbelül harmincz év óta küzdenek az új-aradi zsidók azért, hogy a község határában külön temetőjük legyen. S hogy ezt nem adták meg, kénytelenek voltak halottaikat az aradi zsidó temetőbe hozni, ami sok kellemetlenséggel és bajjal járt. Ennek a lehetetlen állapotnak most vége szakadt, a képviselőtestület végre megadta az engedélyt az új-aradi zsidó temető létesítésére.

— **Két államférfi kivégzése.** *Juan* és *An* koreai államférfiak, a japáni befolyás alatt álló reformmozgalmak főnökeit kivégezték. Habár a japáni követ tiltakozott a két államférfi elfogatása ellen és a császár is ígéretet tett, hogy kiszabadíttatja őket, a rendőrfőnök ezzel nem törődött. A két fogolyt, kiknek kezeit előbb eltörték és lábaikat elégették, borzalmas módon megkorbácsolták. Kínzótatásuk hét napig tartott, mire a bíró és az államügyész a császártól a halálos ítélet aláírását követelték. Habár a császár a japáni követőtől való félelmében a kérést formálisan nem teljesítette, azért a rendőrfőnök mégis elment a foglyok czellájába és jelenlétében megfojtatta őket. Így mulnak ki az államférfiak a távol keleten.

— **Román zsidók a fővárosban.** Tegnap megint 569 romániai zsidó kivándorló érkezett Budapestre a „*Joseph-Carl*” hajón. Egy részük, mint említve volt, az „*Iris*” nevű hajón Bécs felé utazott, a többi pedig a hajón maradt, a mely a budai oldalon vetett horgonyt. A hajót ma reggel a *Salzach* vontatógőzös áthuzta a pesti oldalra, ahol a kivándorlók átszálltak a „*Vesta*” személyszállítóra, amelyen esti 6 órakor folytatták utjukat Bécs felé. A hajóállomás előtt óriási tolongás volt, a budapesti hitsorsosok óriási tömegekben érkeztek oda. — Valamennyinél pár kenyér, pálinkás-üveg, füstölthus volt. A holmikát a hajósok vitték be a kivándorlóknak, mert azoknak a partraszállást nem engedték meg. Később azonban a többszáz forintnyi összegyűjtött készpénzt egy deputáció vitte a hajóra, amelyet a kivándorlók vezetője osztott szét az utasok között. Holnap után a fővárosba ismét hatszáz kivándorló érkezik, ezek tegnap reggel indítottak el Galaczból fővárosunk felé.

— **Féltik a katonao orvosokat.** Említettük mai lapunkban, hogy az orosz kormány eltiltotta a katonao orvosoknak, hogy a lengyel orvoskongresszuson részt vegyenek. E tárgyban a kongresszus vezetősége *Pientak* miniszterhez foyamadott, hogy a rendeletet vonja vissza. A miniszter kijelentette, hogy a hadügyminiszter által kiadott rendelet nemcsak specziel a lengyel kongresszusra vonatkozik. A katonai orvosoknak egyáltalán megtiltották, hogy nyilvános üléseken részt vegyenek, mivel nemzeti-ségi tüntetésektől féltik őket. Így a krakkói orvoskongresszus miatt nem tehetnek kivételt velük.

— **Ismét halálos párbaj.** Ujra megindulhat a mindig felrobbanásra kész társadalmi akció: ismét van áldozata a párbajnak. Egy csikszere-dai ügyvéd most harmadnapja pisztoly-párbajt vívott egy ügyvédjelölttel, a második golyóváltásnál találva rogyott össze s ma párbajsebében meghalt. Mint annyi halálos párbajnak, ennek a tragikus lovagias mérközésnek is ugyszólván semmiség volt az oka. *Kánya* János ügyvéd, amint fiskálisok szokták, szidta az ügyvédjelölteket, hogy hanyagok, hogy nem tudnak semmit s más ilyesféleket mondogatott, talán némi személyes czélzattal is. Az ügyvéd becsmérő beszédében sértést látott *Dulinszky* ügyvédjelölt, szó szót követett s a vita csakhamar annyira elmérgesedett, hogy szerencsésen odafejlődött

az ugynevezett társadalmi kényszerig, a párbajig. Az ügyvédjelölt talán abban tetszelgett magának, hogy összes kartársainak becsületéért áll ki a sorompóra, a fiskális, ugy látszik, szintén igen tartott a maga igazánál s ugy esett, hogy ebből a jelentéktelen ügyből igen, de igen komoly párbajt csináltak s olyan súlyos feltételeket állapítottak meg, hogy csoda lett volna, ha nem történik nagyobb baj. *Háromszori golyóváltás, sértetlenség esetén kardpárbaj a végki-mérülésig* — így szoltak a feltételek. De már a kardpárbajra nem volt szükség. A pisztolypárbajnál *Dulinszky* lött először nem talált, *Kánya* sem talált. A második lövésnél aztán *Dulinszky* golyója *Kánya* hasába furódott. A párbaj véget ért, az ügyvédet hazavitték, ápolták gondnal, de az orvosok kijelentették, hogy igen aggasztó a sebe. Az aggodalom nem volt tulzolt, *Kánya* János meghalt. *Csik-Szereda*-lakossága izgatottan tárgyalja a szomorú esetet, lesz bizonyára nagyobb szerű mozgalom, aztán majd lassankint lecsillapodik az izgalom, hogy — a következő halálos párbajnál ujra felébredjen.

— **Községi kötelék.** *Bedeusz* Károly báró magy. kir. államvasuti tisztviselőt a mai tanácsülésen vették fel Aradváros községi kötelékébe.

— **A főszolgabíró pohárköszöntője.** A legnépszerűbb magyar főherczegről érdekes epizódot elevenítenek föl most, abból az alkalomból, hogy Bihar-Diószegen járt. Ugyanis tíz évvel ezelőtt, mikor a főherczeg szintén meglátogatta a kis biharmegyei községet, a tiszteletére rendezett lakomán a főbíró fel akarta köszönteni. Mikor azonban a főherczeget meglátta, annyira megijedt, hogy jóllehet nyolcz nap óta egyebet sem csinált, mint folytonosan magolta mondókáját, nem tudott egy árva szót sem mondani csak azt dadogta:

— Fenséges . . . fenséges . . .

A főherczeg azonban nyájasan megrázta a főbíró kezét, aki erre nagy bátran kivágta:

— Isten hozta a főherczeg urat!

— **Házasság.** *Zöldi* Izsó kereskedő e hó 24-én d. u. fél 5 órakor köt házasságot Aradon *Rottman* Vilma kisasszonnyal.

Princz Mór aradi kereskedő, eljegyezte *Holczstein* Milike kisasszonyt, *Holczstein* Ignác helybeli kereskedő leányát.

— **Kormányválság Szerbiában.** Szerbiában kormányválság ütött ki. Mint Belgrádból táviratozzák, ma az egész kabinet beadta lemondását. A válság okáról nem szól a sürgöny.

— **Megőrült joghallgató.** Egy ifju, tehetséges ember elméjére borult rá az örök sötétség. A szomorú esetről tudósítunk a következőket jelenti: Tegnap este a Nagyvárad felől menő vonaton utazott lovag *Korbort* Imre nevű joghallgató, tartalékos hadnagy, a kolozsvári m. kir. tud. egyetem egyik hallgatója. Már az uton észrevehető volt rajta, hogy nincs rendes állapotban, de a vonaton csendesen viselte a z gát. A mikorra azonban a vonat beérkezett a Kolozsvárra, kitört rajta a roham egész erővel. Kiabálni kezdett s folytonosan ezt hangoztatta:

— Gyilkosok, hol a kardom?—Adjátok ide! Jaj, vége vége.

Az őrjöngő joghallgatót a rendőrök letartóztatták és kocsi-ra téve, beszállították a rendőrségre, a hol megmotosva, zsebeiben a következő tárgyakat találták: egy fénykép „*Tury* Mózes 1812” felirattal, egy számlát, *Simon* Pál „Párisi szállodá”-jából, egy szivartárczát és kulcsokat. A szerencsétlenül járt ifju embert a rendőrségnél tartják mindaddig, a mig hozzá tartozói, a kiket értesítettek az esetről, intézkedni fognak,

— **A pálinkás poharak.** A pénzügyminiszter egyizben már föihivta a törvényhatóságokat, hogy a pálinkás poharak hitelesítése körül szigo-

ruan járjon el. Miután úgy tapasztalta a miniszter, hogy a rendeletet nem igen hajtják végre, újból utasította többek közt Arad város hatóságát is, hogy a pálinkáspoharakat mindehütt hitelesítse.

— **A vasalónő regénye.** Mintegy három héttel ezelőtt lőrtént, hogy *Szverenez* Anna 38 éves temesvári vasalónő, ki négy apró gyermekével a legnagyobb nyomorban él, Triesztből levelet kapott, a melyben tudatják, hogy ott lakó bátyja, György elhalálozott és 70.000 korona vagyonát végrendeletében neki hagyományozta. A szegény asszony természetesen nagyon megörült a váratlan szerencsének és itthon mindent pénzzé téve, még aznap leutazott Triesztbe. Triesztbe megékeztén, a vonatonál György bátyja fogadta, a ki szegény hajómunkás és nemcsak hogy 70.000 koronája nincsen, hanem még tetevő falatja sincs. A levelet ő csak azért írta — ugymond — hogy régen nem látott nővére őt Triesztben meglátogassa. A szerencsétlen vasalónő az öröm és utána a hirtelen jött valóság következtében örülési symptomák mutatkoztak, miért is az osztrák hatóság illetőségi helyére Temesvárra szállította, hol a városi kórház megfigyelő osztályában ápolják.

— **Makó a belügyminiszterhez.** Makó város képviselőtestülete feliratot intézett a belügyminiszterhez a szervezési szabályzat módosítása tárgyában. A feliratot *Just* Gyula országgyűlési képviselő tegnap kézbesítette *Szell* Kálmán belügyminiszternek.

— **Női joghallgatók.** Mint a *Bohemia* jelenti, a prágai német egyetem jogi karának tanárai elhatározták, hogy női rendes hallgatókat is felvesznek a jogi fakultásra. A prágai határozat nem új dolog, mert a bécsi egyetemen is megengedik már, hogy nők rendes hallgatóként beiratkozzanak az egyetemre.

— **Halálozás.** Részvétel vettük az alábbi gyászjelentést, mely egy köztisztviselőben álló matróna haláláról ad hírt: Alólirottak fájdalmas szívvel jelentik a maguk és számos rokonaik nevében a felejthetetlen jó édes anya, anyós, nagyanya, testvér és rokon öz. *Szeccsánszky* Lázárné szül. *Kirits* Constancia, 1900. július hó 21-án, hajnali fél négy óraker, életének 78-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászosan elhunytát. A boldogultnak földi maradványai július hó 22-én délután fél öt óraker fogtak *József* főherceg-ut 10. számú házból a szerb egyház hitvallásai szerint a helybeli közsirkertben örök nyugalomra helyezni. Nyugodjék csendesen! Aradon, 1900. július hó 21. *Halmi* Andorné szül. *Szeccsánszky* Helén, Fényes Dezsőné szül. *Szeccsánszky* Mariska, leányai *Halmi* Andor, Fényes Dezső vejei. ifj. *Halmi* Andor, *Halmi* Mariska, ifj. *Fényes* Dezső, *Fényes* Andor unokái.

— **Érdekes operáció.** Egy *aradmegyei* munkásleányon ritka műtétet vittek végbe tegnap a nagyváradai kórházban. A nemcsak orvosi szempontból, de laikusok előtt is különös, ritka esetről tudósítónk a következőket írja: A kórház sebészeti osztályán fekszik pár nap óta *Szaniszló* Julianna, egy *nagyzerindi* parasztleány. Kint dolgozott a *Dózsa* Lajos birtokán az aratásnál. A napokban munkaközben nagy szerencsétlenség érte a leányt. Épen, mikor buzát rakott be a gépbe, hirtelen félrefordult s a zakatolva működő cséplőgép elkapta a jobb karját. Jajveszékeltésbe tört ki, kihuzta a kezét a gépből, de az már teljesen össze volt roncfolva. A súlyosan megsérült leányt beszállították a kórházba, hol rögtön kezelés alá vették. Mindent elkövettek, hogy megmentésük a szerencsétlenül járt arató leány karját, de nem volt segítség. A kar vérmérgezőst kapott, veszedelmesen komplikálódott a nagy seb s nehogy tovább terjedjen, *amputálni* kellett. A műtétet tegnap hajtották végre a kórházi segédorvosok. Az alkart a könyöktől kezdve levágták. Fekszik a kórházban egy másik szeren-

csétlen nő, ki mellrákban szenved. A veszedelmes betegség mindjobban terjed testén, úgy, hogy menthetetlennek látszott a leány. Az orvosok ekkor egy érdekes műtétet végeztek. Látták, hogy a levágott kar felső bőrének nagy része teljes vastagságában egészséges, ép. A rákbajos nő testén a beteg részt mindjárt a másik operáció után kivágták s varrással az amputált kar felborét *átültették*. Az orvosok véleménye szerint a nő rövid idő alatt teljesen kigyógyul. A karján amputált *Szaniszló* Juliannát tegnap *Faludi* Soma rendőrbiztos kihallgatta. A most már félkaru leány előadta, hogy szerencsétlenségéért senki sem felelős, tisztán az ő vigyázatlansága volt az oka.

— **Vasuti baleset.** A magy. kir. államvasutak igazgatósága a kamara-oraviczai vasuti balesetről a hozzá beérkezett hivatalos jelentés alapján a következőket jelenti: A 3162. számú próbamozdony a váltó hibás állítása következtében Kamara-Moravicza állomás közelében összeütközött egy tehervonattal, és pedig oly erővel, hogy a próbamozdony összezuzódott és a tehervonat gépje és három czukorral rakott kocsí, valamint a kalauzkocsi is, teljesen használhatatlenné vált. A tehervonat fűtője, *Riszt* János bokatorést szenvedett, míg a próbamozdony fűtője, *Bodis* János csak könnyebben sérült meg. A kár vasuti felszerelésekben 25,000 frt, árukban 5000 frt.

— **Gyilkos alezredes.** *Belgrádból* sürgönyzik: Tegnap itt feltűnést keltő esemény történt. Három gyermek átment a *Schamanovics* Kosta alezredes tulajdonát képező kertbe és egy szilvafára másztak, hogy ott pár gyümölcsöt egyenek. Midőn az alezredes, aki szigoráról ösmeretes, a három gyermeket megpillantotta, *fegyvert ragadva* a kertbe rohant és *fegyverét elsütötte*. A három gyermek közül egyet talált, aki kinos kiáltással *halva bukott le a fáról*, míg a többiek elmenekültek. A rendőrség az alezredest feljelentette katonai hatóságánál. A megölt gyermek egy özvegy munkásasszony egyetlen fia volt.

— **Az elnyomott finnek.** A finn országgyűlés tagjai panaszos feliratot intéztek a csárhoz, az ország kormányzása alatt előfordult szabálytalanságok miatt. A felterjesztés, melynek czime: „*Hamis irányzatok az ország kormányzásában*“ számos sérelmet említ fel, melyek a Finnországban fennálló alaptörvények ellen vétének, és a melyek 1898 óta, *Bobrikow* tábornok Finnországba való érkezése óta követték el. A panasztelők az országban uralkodó általános gyászra utalnak és könyörögnek a csárhoz, hogy intézkedjen aziránt, hogy a finnországi kormányzati szisztema az ország törvényeivel és a társadalmi renddel összhangzásba hozassék. A tárvényhozó bizottság, mint *Helsingfors*-ból jelentik, egyidőben intézett már ily panaszos kérvényt a csárhoz, mikor az orosz csendőrséget küldték a finnek nyakára, pedig a törvények szerint csak finn rendőrségnek adatott meg a jog a polgárság vagyonbiztonsága fölött való örködésre. Miután jelenleg *Plehive* orosz szenátor, Finnország minisztere szabadságon van és *Armfelt* finn származású gróf helyettesíti, meg van a reményesség, hogy a panaszos irás legalább a csár kezéhez fog kerülni.

— **Jó asszony a feleségem.** *Györgyek* György így olvassuk egy pécsi lapban, ma nagy pauasszal ment a rendőrségre, megszőkött az asszonya. Saját öcsöce csábitotta el. A szerelmeseik elkövették e csufszágon kívül még azt is, hogy meglopták őt. A rendőrbiztos sajnálkozó pillantásokkal nézett végig a megcsalt férjen s aztán jegyzőkönyvet vett fel a szökésről.

— Hogy hívják a feleségét?
— A feleségemet?
— Hát nem arról van szó?
— Nem arról, kérem alázattal. A feleségem az áldott jó asszony, itt él az Pécsen: *Lovrek* András-sal. Nem az szökött meg, csak . . . csak az asszonyom, akivel négy esztendő óta éltem együtt.

A rendőrbiztos még furcsábban nézte erre a pa-

naszkodó félt, aki csendben elmondta, hogy ezt a balkézről való asszonyát *Köves* Máriának hívják, az ura után *Ugla* Jánosnénak. Es mikor *Györgyek* György kifelé ballagott, az ajtóból visszafordulva mondta:

— Aztán ne a feleségemet tesszen ám keresgetni, mert az nem hibás, az áldott jó asszony . . .

— **Megrótt törvényhatóságok.** A belügyminiszter körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz melyben figyelmébe ajánlja a hatóságoknak a főrendiház most kiadott évkönyvét. A belügyminiszter megrója, hogy a törvényhatóságok nem feleltek meg annak a miniszteri rendeletnek, a mely még 1896-ban kelt s arra szólítja fel a törvényhatóságokat, hogy a főrendiház évkönyve számára adatokat szolgáltatassanak. A hatóságok felületesen, vagy éppen nem küldték be az adatokat, aminek az lett a sajnálatos következménye, hogy az évkönyvben több hiba került bele. A belügyminiszter felszólítja a hatóságokat, hogy az évkönyvet szerezzék meg és a hibákat a pontos és valódi adatok kitüntetésével pótolják, illetve javíttassák ki.

— **Sikkasztó konzul.** *Hamburghól* jelentik, hogy *K.* ottani konzult elfogták. A konzult azal vádolják, hogy két amerikai nő örökségének kifizetésénél *29.000 márkát saját czéljaira tartott meg*. Az eset nagy feltűnést kelt ott.

— **A kertészeti intézet aradi alapítványi helye megüresedett.** Az intézetbe, mely *Buda-Pesten* van, négy polgárit végzett tanulókat vesznek fel s amennyiben az alapítványi helyet elnyerik, ingyenes ellátással. Érihetetlen, hogy nem igen akad jelentkező erre a helyre, — így 1897-ben az intézet, miután aradi pályázó nem volt, mással töltötte be. Ez a növendék most kitanult s így a hely újra szabad. Bővebb felvilágosítást a polgármesteri hivatal ad.

— **A keringő reform alatt.** A napokban *Londonban* a brit és amerikai táncztanítók gyűlést tartottak, melyen elölleg nyilatkoztak arról a módról, a hogy a tánczó párok a valczer és más körtánczok alatt egymást átkarolva tartják. Általánosán tiltakoztak a vad ugrálás és kiáltás ellen is, a mi pedig báltermekben sűrűn előfordul. Elhatározták, hogy a táncztanítás alatt új methodust fognak követni e szertelenségek megakadályozására. Ezek szerint az „*átölelést*“, mely eddig oly szokásban volt, *eltűntetik*. Még is csak szép dolog az, hogy már a tánczot is meg akarják szabályozni. Vajjon nálunk követnék-e ezeket a tul-illedelemes elveket?

Sporttársi üdvözléssel. A korról s a modern technika vívmányainak megszületésével párhuzamosan haladtak az üdvözlések s köszöntések százféle modulációi. A levelek obligát befejezését képező „*üdvözléssel*“ szó idő multával nagyszabású fejlődési processzuson ment keresztül, s így születtek a minőséget közelebről meghatározó illetén üdvözlési módok:

Hazafiui üdvözléssel,
Hazafias üdvözléssel,
Honleányi üdvözléssel,
Kartársi üdvözléssel,
Bajtársi üdvözléssel,
Szaktársi üdvözléssel stb.

Most azonban létrejött a legujabb üdvözlési mód, melyet ma egy kerékpáros szövetség elnöke írt levele finiszeképen hozzánk. Szól pedig eképen:

Maradtam hive
sporttársi üdvözléssel.

Íme a sportférfiak ezentel saját külön üdvözléssel tisztelik meg egymást. A „*sporttársi*“ üdvözlés megint egy új ösvényt nyit meg, melyen egymás után sorakoznak a foglalkozások szerint szortirozott üdvözlések. Nemsokára ilyen levél befejezések lesznek:

Tennis pályai üdvözléssel,
Vagóhídi üdvözléssel,
Siketnéma intézeti üdvözléssel,
Szegényházi üdvözléssel,
Gáji üdvözléssel,
Libásdülői üdvözléssel,

— **Oriási tűz pusztított** ma *Konstantinápolyban*, egy egész városrész hamuvá lett. Elégett 760 ház, több templom és iskola. Sok nő

és gyermek menekülés közben egy nyitott kulba esett és ott lelte halálát.

— **Hangverseny a parkban.** A helybeli waggongyári zenekar holnap, *vasárnap* délután fél 6 órától 8 óráig és este 8 órától 11 óráig a Baross-parkban nagy hangversenyt rendez.

— **Hangszerkiállítás.** Schreyer Harrynak a konzervatórium termeiben rendezett hangszerkiállítását napról-napra sűrűbben keresi fel a közönség. A látogatók legnagyobb érdeklődést a kisebb-nagyobb zongorák, pianinók, de különösen a nagy választékban kiállított házi orgonák és harmoniumok iránt tanúsítanak. A harmoniumok rendkívül szép hangok és gyönyörű kiállításuk. Van köztük, a mely a legegészségszerűbb szalonnak díszére válnék, van olyan a mely a falusi templomokban találja jó helyre s olyan is, a mely az iskolákban tenne kitűnő szolgálatokat. Nagyon szépek és érdekesek az automaták is, melyek különösen a vendéglősök és kávéosok figyelmét érdemlik meg.

— **Ismét Madonna-jelenés.** A *Prager Abendblatt* írja: Isten anyjának állítólagos megjelenése kelt most *Scheibenradaun* községben és környékén nagyobb izgatottságot. *Maresch* Paulina 13 éves libapásztor leány, e hó elsején a mezőn elszendergett. Másnap mesélte, hogy a Madonna megjelent előtte és meghagyta, hogy azon a helyen építsen egy kápolnát. Ezóta a Madonna és az angyalok többször jelentek meg neki. A leány elbeszélésének a község lakosai hitelt adnak és a mező ajtatoskodás színhelyévé lett. Az esetet a papság vizsgálat tárgyává tette.

— **Új villamos ivlámpa.** A párisi kiállításon egy új szerkezetű villamos ivlámpa kelti fel a szakemberek és laikusok érdeklődését. Az ivlámpa az Eifeltorony tetején van megerősítve. Egy elektrotechnikus az új találmányról a következően nyilatkozik: A világítási szakban dolgozó technikusok rég ideje igyekeztek már, hogy az ivlámpákat úgy szereljék fel, hogy konkurrencziára képesebb legyen a gázgöggel szemben és e célzt úgy akarták elérni, hogy a lámpában lévő szénkupokat valami folyadékkal áttátták. Brenner neheimi gyárosnak sikerült is ez előnyöket elérni ezáltal, hogy a szénkupokba ércsót kevert, mely által intenzívebb világítást ért el. Werddig charlottenburgi technikai tanár potometriai méréteket eszközölt e lámpákkal és arra az eredményre jutott, hogy az új lámpák fogyasztása, illetőleg a villamos energiában való fogyasztás gyertyánknál 0.1, és így csak egy harmadát követeli az eddig felhasznált erőből. Más szóval: az új lámpákkal egyenlő erőfelhasználás mellett háromszorta több világosságot nyerhetünk, mint eddig. — További előnye az új lámpának az, hogy a nagyon érzékeny és drága igazgató-gépezet elcsúszik. Az új lámpánál a megvilágított terület nagyobb. — Az új lámpa szénkupjai azonban gyorsabban égnek el, mint a régiéknél. A világításnak nincs meg az a hideg, sápadt fénye, hanem sárga, vörösös fényt ad. Az új találmány nagy előrehaladást jelent a villamos technika terén.

— **A katonai szükségleti cikkekre nézve** külön osztályt rendezett be *Porter* Vilmos koronás áruháza Aradon. Érdekében áll tehát minden bevételnek, hogy ezen előnyös és kényelmes bevásárlási forrást felkeresse. Tartalékosoknak szükségeses bórondók, trikók, alsó ruházatok, harisnyák, ruhakéfék, fésűk, tükrök, továbbá kautsuk gallérok kézelők, keztyűk, evőeszközök, zsebkések, praktikus pénz, dohány és cigaretta tárczák és minden nélkülözhetetlen cikk és apróság legjutányosabban kaphatók *Porter* Vilmos koronás áruházában, Aradon, a Központi szálloda épületében.

— **Tömeges betörés.** *Karlsbad*-ból jelentik: Az iudritzi és petschani kerületben egy merész rablóbanda tartja izgatottságban a környék lakosságát. Majdnem minden második nap történnek betörések. Lubenczben a napokban a vasuti pénztárba törtek be, azonkívül négyöt betörés volt az éjjel.

— **Életunt házmester.** *Stolba* János 72 éves budapesti házmester ma reggel magyar-utca 4. szám alatt levő lakásán borotvával elmet-

szette a nyakát és mindkét karján az ereket. A mentők életveszélyes sérüléseivel a Rókus-kórházba szállították. A szerencsétlen ember elvesztette az állását, mert a házat eladták és új tulajdonosa felmondott neki; ez keserítette el annyira, hogy öngyilkossá akart lenni.

— **Megölte a versenytársát.** Kézdivásárhelyen ma véres gyilkosság történt: egy *Szigeti* József nevű legényt nyílt utcán leszúrta versenytársa, *Szimon* András. Egy leányt szeretettek, azért kellett. *Szigetinek* meghalnia. A gyilkost elfogták.

— **Víz helyett mérge.** *Hellem* Mór budapesti napszámos *Gizella* nevű harmadfél éves leánykaja véletlenségből víz helyett egy pohárban feloldott lugkövet ivott. A szerencsétlen kis leányt összegegett belsővel vitték a Rókus-kórházba.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-ter 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruáztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Fertőző betegségek ellen.** melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek, biztos óvszer a tiszta, egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szíves olvasóink figyelmét a „*Kristály*“ Szt.-Lukács fürdői hegyiforrás hirdetésére.

— **x— Üdítő italnak** számos ásványvízforrást hoznak javaslatba, melyek közül különösen az úgynevezett természetes savanyu vizek a legkedveltebbek. Nem közömbös azonban, miféle ásványvizet használunk a fent említett célra, mert általában számos oly vizek is, a melyek kizárólagosan csakis gyógycélokra alkalmasak, s melyek élvezete üdítő italok gyanánt nem mindig előnyös, savanyu vizek czime alatt szerepelnek. Így pl nagy mennyiségű mészkő vagy vasat tartalmazó vizek szakadatlan használata semmiképen sem válik a szervezet előnyére, sőt még egyedül a szénsavtartalom is némelykor elégséges, hogy vérdus egyéneknek vértódulást idézzen elő. Mi ez utóbbi körülményt illeti, a szénsav mennyisége mindenkor a palaczk nyitva tartása által lejjebb szállítható s így első sorban arra kell ügyelnünk, hogy a víz minél kevesebbet tartalmazzon az előbb említett szilárd alkotórészekből. Ily felette ritkán található, sőt eddigelé unikumnak nevezett savanyuvíz a *Mattoni* féle *Giesshübler*, mely még gyenge idegzetű és érzékeny egyéneknek is sikeresen alkalmazható, és mely — eltekintve alkotórészei szerencsés összetétele által igazolt gyógytani értékétől — mint elsőrangú üdítő ital szerepel.

El Párisba!

Az *Aradi Közlöny* számára írta:

Colomanus.

III.

Bécsbe érkezünk. Ezelőtt igazán örültem, ha Bécsbe kerültem. A hatalmas város nagyszabású építkezései, műkincsei, színházai, a kulturális élet hatalmas megnyilatkozásai imponáltak nekem és szíves-örömmel kerestem fel mindama helyeket, melyekre a történelem, a művészet, irodalom reányomta bélyegét.

Ma ez az érzélem kihalt belőlem. Mindenütt és mindenben *Luegert* láttam, aki felekezeti dühével és szenvedélyével, magyar-falásával az egykor kedélyes Bécs városát sivárrá és nyomorulttá tette. A „*Weaner Gemüthlichkeit*“ helyébe osztály és felekezet elleni izgatás került, és minden, ami Bécsen csillogó zománcz volt, be van piszkolva, sávozva és gyalázva és az öreg szt. *István* tornya kedvetlenül tekint le a városra, melyben ma oly szellemi sötétség uralkodik, mint a középkorban. És ezt Bécs *Luegernek* és az ő bandájának köszönheti, ki működéséért csak akkor fog kellő elismerésre találni, ha a *Schwarzenberg-platzon* a hatalmas kandelláberre fel fogják kötni.

Bécs most nyári álmát alussza. Az opera, a Burgszínház kapui be vannak zárva. A *József-városi* színházban a berlini secessió-színpad ensembleja vendégszerepel; a *Fantsch-*

színházban a praterben *A párisi világkiállítás* című ostoba boházat mulattatja az elparasztosodott bécsieket. Az egyedüli kellemes szórakozást nyújtja a praterben *Velence* Bécsben, ahol a *Coriandoli-Corso* látványosságával, mozgalmos életével megragadja a szemlélő figyelmét és a *Busch*-féle cirkususz, melynek birokversenyére úgy gyűl a közönség, mint hajdan a sevillei bikaviadalokra.

Bennünket leginkább érdekelt a berlini secessió színpad ensembleja. A *Hinrich Lornsen* című polgári szomorujátékot adták; szerzője valami *Schlaikyer* Erich. Nagy figyelemmel kísértem a darabot, a színészeket, az előadást és igazán sokat adtam volna, ha az önök *Carolusa* velünk együtt nézhette volna végig ezt a szecsesszionista örültséget. Mert örültség maga a darab, és nem kevésbé az a modor, mely az egyes színészeket és az ensemblet jellemzi. A budapesti lapok nagy entuziasmussal emlékeztek meg a szecsesszionistákról. Őszintén bevallom, ezt az entuziasmust nem vagyok képes megérteni, valamint mindazt, amit a „szecsesszionizmus“ fogalma alatt értenek.

A darab meséje röviden az, hogy özvegy *Lornsen*né férjének életében bűnös viszonyt folytatott egy gazdag imádójával, aki a bűnös nőt özvegysége alatt vagyoniilag támogatja. Az özvegy asszonynak fia, *Hinrich*, a darab hőse, lassanként megtudja anyja bűnét és bosszúállója lesz atyjának, ki szégyenét elviselni nem tudva, öngyilkos lett: megöli az édes anyját. Az anyagyilkos a színpadon, ezt igazán nem lehet másképp motiválni, mintha azt mondjuk, hogy: secessió.

Ami pedig a színészeket illeti, azokat ott-hon *Carolus* joggal elküldené oda, ahol a zabot hegyezni szokták. Bécs nem igen tud rajtuk lelkesedni, sokkal tartózkodóbb velük szemben, mint Budapest; nálunk az idegen még mindig bir nagy vonzerővel, ha még oly sílány is.

Előadás után kimentünk a praterbe. A gyönyörű idő, a rengeteg sok nép, a mindenütt kifejezésre jutó jókedv magával ragadott bennünket és különösen *Albert* és *Pali* testvér sokat társalgott a bodega olasz hölgyeivel, kiknek anyanyelve a hamisítatlan magyar. De hát Bécsben a leányainkkal is azt csinálják, mint a borainkkal. Más vignettát tesznek reájuk és csalják velük a világot.

Holnap már indulunk. A hölgyek apró bevásárlásokat akartak tenni, de soha jobban nem alkalmaztuk *Hegedüs* miniszterünk jelszavát: „Támogassuk a honi ipart!“ Ezzel a jelszóval sokat megtakarítottunk.

Párisból kapja szerkesztő ur következő levelemet. Páris! Mennyi varázs rejlik ebben az egy szóban!

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Egyenlőség asztaltársaság holnap, vasárnap este 6 órakor *Aliman* Tibor vendéglőjében ülést tart.

SPORT.

+ A Meteor kerékpár-klub holnap, vasárnap délután kirándulást tart. Indulás délután 2 órakor a Vass-kávéházból.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A győri sikkasztó. Ma délután hirdette ki a győri törvényszék a sikkasztó *Opitz* számított ügyében hozott ítéletet. A kir. törvényszék *Opitz* Jánost 229 rendbeli sikkasztás, folytatólagosan elkövetett egy rendbeli okirathamítás, 6 rendbeli közokirathamítás büntetésében bűnösnek kimondja és ezért öt évi fegy-

háza itéli, hivatalvesztési jogától három évre megfosztja. A büntetésből két hónap kitöltöttnek vétetik, kötelezte a károk megtérítésére. A két család vétsége alól felmentette, valamint az *Ebstein József* és *Parányi József* kárára elkövetett 20 rendbeli sikkasztás vádjá alól is. Az ítélet jogerőre emelkedése után az összes iratokat a városi közigazgatási bizottsághoz átteszik. Az ítélet indokolása kiemeli, hogy *Opitz János* erős népszerűséget szerzett Újvárosban, szivességből a pénzek befizetésére vállalkozott. Így jött rá a bűnre, amit serkentett, hogy az ellenőrzés olyan volt, amely a legprimitívabb igényeket sem elégíti ki. Nyugodt volt a felektől és nyugodt lehetett az ellenőrzéstől is.

NAPIREND.

Július 22. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Mária, Magdolna. — Protestáns naptár: Mária, Magdolna. — Görögkeleti naptár (július 9.): Pankrácz — A nap két 4 óra 10 perczkor, nyugszik 7 óra 29 perczkor. — A hold két 0 óra 18 perczkor, nyugszik 4 óra 5 perczkor.

Július 23. Hétfő. Róm. kath. naptár: Apollimár püspök. — Protestáns naptár: Apollimár püspök. — Görögkeleti naptár (július 10.): Leoncz vértanú. — A nap két 4 óra 11 perczkor, nyugszik 7 óra 28 perczkor. — A hold két 1 óra 9 perczkor, nyugszik 5 óra 2 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 768.4 milliméter, délután 2 órakor 765.4 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 21.0, délután 2 órakor C° + 23.8. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor K. 4, délután 2 órakor EK. 6. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor félderült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm.

Időjárás. A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Száraz, meleg.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Erekiyemuseum helyisége mellett ülésterem.

Schreyer Harry hangszerkiállítás (Szabadságtér 21.) Nyitva naponta délelőtt 10—12 óráig, délután 3—7 óráig. Bemenet szabad.

Július 22. Az aradi és aradmegyei közép- és kiskereskedők társulatának közgyűlése délután 2 órakor (Kereskedelmi- és iparkamara.) — A Meteor kerékpárklub kirándutása Battonyára. — Az 1848—49-iki agg honvédek segítő asztaltársaság közgyűlése este 8 órakor.

Július 28. Jegyzőválasztás Medgyes-Egyházán.

Július 30. Aradmegye évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Augusztus 15. Tisztiorvosválasztás Eleken.

Szeptember 12 13. Országos pinczergyűlés Aradon.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*

Három panasz.

I.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Sziveskedjék a Baross-parki kioszk bérlőjének figyelmét arra felhívni, hogy vagy tartson jégbe hűtöt vizet, vagy pedig tétessen tiszta egészséges müjeget a vízbe, a melyet közönségének inni ad. Van még egy harmadik eset is: figyelmeztesse a szomszéd közönséget arra, hogy a víz azért nem tiszta, mert a vízbe tett jég sem tiszta és inkább ne igya, semmint hogy beteggé tegye magát. A jó egészséges ivóvíz komoly dolog, különösen ott, hol ezrivel megfordulnak. Tehát vagy:

1. behűteni a vizet, annak rendje szerint, vagy
2. tiszta, egészséges jeget tenni a vízbe, vagy
3. figyelmeztetni a közönséget, hogy óvakodjék a víz ivástól, ha félti az egészségét.

Egy emberbarát.

II.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Engedje meg, hogy egy hűséges előfizetője becses lapjában valamit elpanaszoljon, ami igen sokaknál fog visszhangra találni és aminek orvoslása valóságos jótétemény lenne azokra nézve, kik nincsenek abban a boldog helyzetben hogy a nyarat valamely fürdőhelyen töltsék, hanem a Baross- vagy Salacz-parkban keresnek üdülést.

Keresnek, de fájdalom, nem találnak, mert e különben oly szép és kedves helynek nincsen egy zugja, mely ne lenne tele rontott levegővel.

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

vel. A legszebb fenyőcsoportokból ahonnan az ember a tüdőt eltető fenyőkiőzőzést várna, isszonyu szag csapja meg az embert, ami onnan ered, hogy a bonnok az összes gyermekeket oda vezetik, és a közönség szemeláttára routják meg a tiszta levegőt.

Igaz, hogy a téma, melynek b. lapjában helyet kérek, nem eszthetikus, de az esztetika ellen sokkal jobban vét nek, ha nem gondoskodnak olyan szükséges helyről, mely a két parkban nagyon is hiányzik.

Igen üdvös lenne ha a legközelebb megtartandó egészségügyi gyűlésből egy bizottság elfáradna mindkét parkba és megszemlélné egy-egy rejtett helyet. Hiszem, hogy ezt a szemlét gyorsan követné az intézkedés.

Egy szorgalmas park-látogató.

III.

A Bocskay- és Kelemen-téren este 7 órától 11-ig tivornyázik a cselédnepség, mely az arra sétáló női és férfi közönséget nemcsak hogy inzultálja és a nőekkel szemben a legrágóább kifejezéseket használja, de attól sem riad vissza, hogy az arra járókat fényes nappal megdobálja kövekkel.

Ma délután 2 és fél órakor a határ-utcában a szerb-templom közelében lakókat rémes kialtozás ejtette riadalomba. A *R ttr*-féle ház mellett az angyal-utczába átvezető sikátorban egy munkás embert és nejét ott összecsoportosult csöcselék megtámadott. A nőt követ fejbe ütötték, a férfit pedig meillen ragadták és csakis úgy menekült támadóinak körmei közül, hogy az inge elszakadt és így megfutamodhatott. En e lárma bittal kezemben az utcára futottam. A csöcselék engem megpillantva visszahátrált és ennek köszönheti a bántalmazott a menekülését.

Egy negyed óra telhetett el, mikor ablakomon keresztül engem is megdobáltak. Ismét az utcára futottam, mire a csöcselék elmenekült.

Mogemlitem, hogy itt másfél év óta lakom, de ezen a környéken rendőrt sem nappal, sem éjjel még nem láttam. Ajánlom ezt a főkapitány ur figyelmébe, kérve sürgős intézkedését.

Institőrís János.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Az aradi czipészek termelő szövetkezete** hátralékos tagjaihoz az alábbi körlevelet intézi: Tisztelettel felkérjük, hogy hátralékos részjegy tartozását annál is inkább 4 héten belül befizetni sziveskedjen, mert ellenesben kénytelenek leszünk alapszabályaink 6. §. 3. bekez. c) pontja értelmében önt szövetkezetünk tagjai sorából törölni és a már eddig befizetett részleteit tartalékalapunkhoz csatolni. Tisztelettel *Aradi czipészek termelő szövetkezete* Aradon.

— **Birtokcsere.** Pichler János és neje Wagner Anna eladják az aradi 5100 sz. tjkvben felvett 1550/115 hrsz. üres beltelket 600 koronaért *Rendek János* és neje *Szupert Juliának*. *Karapancs György* eladja az aradi 1944 sz. tjkben felvett *Mihály-utczai* 98 sz. házból az öt illőtő egy harmad részt 400 koronaért *Lukács Gergelyné Hera Mária*-nak. *Özv. Himer Györgyné Korek Magdolna* és *Himer Emilia* eladják az aradi 3506 sz. tjkvben felvett belváros választó-utczai 32a. sz. házat 5300 koronaért *Kontós János*-nak. *Lukács István* és neje *Argyelán Tihanyi Mária* eladják az aradi 2739 sz. tjkvben felvett házat 1200 koronaért *Somogyi József* és neje *Török Jusztinának*. *Arany János* és neje *Kopi Katalin* eladják az aradi 6819 sz. tjkvben felvett 2710/a hrsz. ingatlant *Glorák Vincze* és neje *Jeles Juliánának* 1600 koronaért. *Valeki József* és neje *Kolozsi Zsuzsánna* eladnak az aradi 6350 sz. tjkvben A. + I. aorsz. alatt felvett ingatlanból 330 □ ölet 3218/5. hrsz. alatt 900 koronaért *Kinizsi Pál* és neje *Schneider Teréz*-nek. 375 □-ölet 3218/4 hrsz. alatt *Kis Veronika* és *Tóth Juliánának* 900 koronaért, 375 □-ölet 3218/3 hrsz. alatt 900 koronaért *Harmathi József* és neje *Weisz Mária*-nak, 375 □-ölet 3218/2 hrsz. alatt 950 koronaért *Medve Imre* és neje *Popovics Zsófiának*, 375 □-ölet 3218/1 hrsz. alatt 959 koronaért *Szücs Gábor* és neje *Szabó Róznak*. *Pálínkás Száva* és neje *Alityán Márta* eladnak az aradi 1986 sz. tjkvben felvett ingatlanból 100 □-öl üres telket 360 koronaért *Csoban Györgye* és neje *Argyelán Jelicznak*. *Pichler János* és neje *Wagner Anna* eladják az aradi 5100 sz. tjkvben felvett *Virág-utczai* 130 □-öl üres telket 1550 a. 116 hrsz. alatt 600 koronaért *Kuszli Pálnak*. *Friedval-*

szky Dezsóné Hintermayer Maria átruhazza az aradi 6233 sz. tjkvben felvett választó-utczai 58 sz. házat *kiskoru gyermekei Fridvalszky Dezsó, Olga* és *Ellára*. *Gábor András* elad az aradi 6488 sz. tjkvben felvett ingatlanból 122 □-öl üres telket 3000 koronaért *Hartman Géza* és neje *Oggolder Paulának*.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: *Horváth Lajos, Magyar-Ovár.* — *Krausz Lipót, Budapest.* — *Sternberg Henrik, Krakko.* — *Kosina Károly Sopron.* — *Farnik Paula, Oderberg.* — *Reidinger József, Bécs.* — *Palla Antal, Brünn.*

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 21.

Déltőzsde. A buzaárakat mersekelt, vételkevy gyöngye. Nyugodt irányzat mellett 15.000 metermáza került forgalomba, szilárdan meghatározott áron. Egyéb gabonáneműk közül rozs javult, zab meghatározott, tengeri magasabb, árpa forgalom nélkül, repce nyugodt. Időjárás meleg.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.50—7.51
Rosz októberre	6.65—6.68
Zab októberre	5.18—5.20
Tengeri júliusra	5.84—5.85
Tengeri augusztusra	5.85—5.86
Tengeri 1901. májusra	4.79—4.81
Repce augusztusra	13.10—

Zárul 4 órakor:

Buza októberre	7.52—7.53
Rosz októberre	6.67—6.68
Zab októberre	5.88—5.89
Tengeri júliusra	5.20—5.21
Tengeri augusztusra	—
Tengeri 1901. májusra	—
Repce augusztusra	—

Zárul 4 órakor: korona

Oszták hitelrészvény	666.25
Magyar hitelrészvény	686.—
Leszámitolóbank részvény	453.—
Rima-Murányi vasmű részvény	518.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	659.50
Közuti vasut	584.—
Varosi villamos vasut részvény	292.—

S z e s z ű z l e t.

— Julius 21. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter $\frac{1}{10}$, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslák 11 korona metermázsanként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Julius 21. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban 90—91 fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogrammon sulyban — fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 94—96 fillérig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogrammon sulyban 94—95 fillérig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 93—94 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 200 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 200 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban 94—96 fillérig. Közép páronként 240—260 kilogrammon sulyban 94—95 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 93—94 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokásszerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokásszerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára $\frac{1}{10}$ vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadóknak.

Sertéslet-szám. Julius 18-án volt készlet 43533 darab, Julius 19-én főlhajtattott 131 darab, Julius 19-én elszállított 375 darab, Julius 20-án maradt készletben 43289 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. július 21.

Magyar aranyáradék $\frac{4}{10}$	96.—
Magyar koronaráradék $\frac{4}{10}$	90.90
Magyar arany $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{10}$	100.50
Magyar ezüst $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{10}$	99.60
Magyar keleti vasut	97.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	90.50
Magyar italmegváltási kötvény	98.30
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyerekménysorajegy kölcsön	158.50

Tisza-zabályozási és szegedi kölcsön	138.50
Osztrák papírbondok	97.50
Osztrák bondok ezüst	97.25
Osztrák bondok arany	96.25
Koronabondok	96.75
1860-iki államsorsjegyek	134.50
Osztrák-magyar bankreszvény	1730.—
Magyar hitelbank részvény	687.—
Osztrák hitelintézet részvény	668.—
Osztrák-magyar államvasút	660.—
20 f. ankos arany (Napoleonkor)	19.30
Német birodalmi marka	118.50
London	242.50
Páris	96.55

LEGUJABB.

(Lapzárta) or érkezett telefon-jelentések.)

Czáfoló jelentés Pekingből.

London, július 21.

Ma éjjel a londoni politikai világban teljesen megváltozott helyzetről beszélnek. Egy Brüsszelbe érkezett távirat szerint ugyanis *valamennyi követ életben van, az anyacsászárné ismét uralkodik s a brüsszeli kínai követ, kit a belga király kihallgatáson fogadott, azt a reményét fejezte ki, hogy a koxerlázadás rövid idő alatt teljesen meg fog szűnni s a béke mihamarább helyre áll.*

Hogy e táviratok hitelesek-e, s hogy a brüsszeli kínai követ nyilatkozata mennyire megbízható, azt most még nem tudni.

A nyaraló és fürdőző

közönség szives figyelmébe ajánlom 30,000 kötetes

kölcsönkönyvtáramat,

melyben minden újdonság megjelenés után azonnal több példányban kapható; s a melyben a magyar, német, francia és angol irodalom minden jelesebb terméke képviselve van, úgy, hogy az a legfokozottabb igényeknek is megfelel.

Kölcsöndíj: havi 60 kr.; vagy kötetenként fizetve 4 kr. A tanuló ifjúságnak egy óra 50 kr., kötetenként pedig 3 kr. Egyben van szerencsém tudatni, hogy könyvtár ifjúsági részét olyképp egészítettem ki, hogy utóbb beszereztem még minden eddig megjelent és beszerezhető ifjúsági iratot és ifjúsági folyóiratot, u. m. Magyar-Lányok, Kislap, Lányok lapja, Hasznos mulattató stb. úgy, hogy most az ifjúságnak egy nagyválasztékú, teljes és gyönyörködtető olvasmányokban bővelkedő, nagy könyvtárt bocsáthatok a szünidő alkalmával rendelkezésére. A könyvek újak és tiszták. Vidéki bérlők is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek. Jegyzék ingyen.

Kiváló tisztelettel

KERPEL IZSÓ

Atzél Péter-utca 1. szám, (az udvarban.)

Ugyan-e czég Andrassy-téri könyvkereskedése legmagasabb árban vásárol mindenféle jogi munkát és egyéb műveket is.

IDEGENEK ARADON.

— Julius 21. —

Fehér Kereszt szálloda. Voigl Ede magánzó Budapest. — Radó Salamon utazó Budapest. — Söháty Gusztáv utazó Budapest. — Benedek Ede utazó Budapest. — Gross Zoltán utazó Budapest. — Benedek Farkas utazó Budapest. — Schwarz Simon utazó Bécs. — Rauchvald Henrik utazó Prosnitz. — Grünblath József utazó Bécs. — Weinberger Mór utazó Budapest. — Wazmer J. főhadnagy Temesvár. — Ibner Ferencz utazó Bécs. — Berger József utazó Budapest. — Weisz Armin utazó Bécs. — Wieder Herman utazó Grác. — Landauer Gyula utazó Remscheid. — Spitz Viktor utazó Bécs. — Grünstein Mark utazó Bécs.

Vass szálloda. Petrovics Arzén és családja muzeumi ór Budapest. — Schlesinger Sándor gazdasz Kalácsa. — Heynigg R. utazó Bécs. — Dr. Hajdu Frigyes ügyvéd Temesvár. — Lunczer Pál hivatalnok Pozsony. — Lusztig Zsigmond utazó Brassó. — Weiser Emil utazó Bécs.

Huzás már augusztus 1-én és 2-án.

Főnyeremény 90,000 korona.

A

2971

VI. OSZTÁLY-SORSJÁTEK

IV. osztályának huzása már augusztus 1. és 2-án.

!! 4000 nyeresemény !!

934 ezer korona értékben.

IV-ik osztályu vételsorsjegyek árai:

Egy 1/1 4. osztályu sorsjegy	104 kor. — fil.
Egy 1/2 4. osztályu sorsjegy	52 kor. — fil.
Egy 1/4 4. osztályu sorsjegy	26 kor. — fil.
Egy 1/8 4. osztályu sorsjegy	13 kor. — fil.

Ajánlom a IV. osztályra az alant jegyzett számokat:

12684	4274	27131	34631
4/4-ben	8/8.	4/4.	8/8.
93665	20098	65119	37365
8/8-ban	4/4.	8/8.	8/8.
98512	50758	12686	93654
4/4.	8/8.	4/4.	8/8.
92628	25786	34650	91773
8/8.	4/4.	8/8.	8/8.
8796	91771	65124	55805
8/8.	8/8.	8/8.	4/4.
53974	36070	93668	4262
8/8.	8/8.	8/8.	8/8.
—	—	—	—
—	—	—	—

A felosztható darabokból negyed és nyolczad sorsjegyek egyenként kaphatók.

A negyedik osztályra való megújítás minden igény különbeni elvesztésének terhe alatt

1900-ik évi július hó 25-ke előtt

eszközleendő

Megújítási árak a negyedik osztályra:

Egy 1/1 4. osztályu sorsjegy	40 kor. — fil.
Egy 1/2 4. osztályu sorsjegy	20 kor. — fil.
Egy 1/4 4. osztályu sorsjegy	10 kor. — fil.
Egy 1/8 4. osztályu sorsjegy	5 kor. — fil.

A hatodik osztály főnyereménye legkedvezőbb esetben:

1.000,000 KORONA.

WALLFISCH ARMIN

bank- és váltó-üzlete Aradon.

A m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye.

ALAPITTA 1875. ÉVBEN.

Vidéki megrendelések pontosan eszközölkötenek.

Megyei és városi telefon: 129-ik szám.

Főnyeremény 90,000 korona.

Huzás már augusztus 1-én és 2-án.

Aradi nyári szinkör.

Vasárnap, 1900. évi július hó 22-én:

Délután 3 1/2 órakor, fél árákkal:

A három pár czipő.

Élőkép 3 felvonásban dalokkal és táncszal. egy előjátékkal. Írta: Berla A. Fordította: Toldy Ferencz. Zenéjét szerző: Millöcker Károly.

SZEMÉLYEK:

Flink Lőrincz	Erczkövy K.	Eder Laura	Rédei Szidi.
Leni, neje	Turchányi O.	Wappenknopf	Palágyi L.
Khünigi	Tolnaine.	Mayer	Nyilassy M.
Szepl. inas	Szadai F.	Színigazgató	Hajnal D.
Stangelmayer	Bács Károly	Városházy	Fenyéri Mór.
Klára, neje	Angyal Ilka.	Kunigunda	Kalocsa R.
Nachtfalter	Mezei Peter.	Irma	Parlagi K.
Fritz, inas	Hegyessi Gy.	Főpinczér	Sólyom L.

Kezdete 3 és fél órakor.

Este 8 órakor, rendez árákkal:

A bibliás asszony.

Operette 3 felvonásban, 4 képen. Szövegét írták: Antony Mars és Maure Hennequin. Fordította: Heltai Jenő. Zenéjét szerző: Viktor Reger.

SZEMÉLYEK:

III. Ernő	László Gy.	Jellivet	Szadai F.
Chatterault	Erczkövy K.	Pontigibaud	Boda F.
Beaugency	Andorffy P.	Márkiné	Felhp Rózi.
Pontichet	Gáthi K.	Thea	Rédei Szidi.
Trenitz	Hajnal D.	Marschalné	Tolnaine.
Celestin	Hegyessi Gy.	Sarah	Marmath J.
Habitue	Czakó V.	Olympia	Turi M.

Kezdete 8 órakor.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL

ARADRA

Budapest felé indul:

Budapest felől érkezik:

Nagyváradra reggel	5.10
Gyorsvonat reggel	8.18
Személyvonat d. e.	11.20
Személysz. tv. d. u.	3.56
Gyorsvonat délután	4.21
Személyvonat este	9.35

Erdély felé:

Személyvonat reggel	6.35
Gyorsvonat délután	12.11
Soborsinig délután	2.04
Személyvonat d. u.	4.30
Ra. n. ág este	6.35
Gyorsvonat este	7.18

Temesvár felé:

Személyvonat reggel	6.20
Személyvonat d. e.	11.56
Vegyesvonat délután	5.—

Szeged felé:

Vegyesvonat reggel	6.45
Személyvonat d. u.	4.25

Brád felé:

Személyvonat reggel	6.25
Vegyesvonat d. u.	12.05
Borosbeszig sv. du.	5.20

Erdély felől:

Soborsinról reggel	6.59
Személyvonat d. e.	10.50
Radnáról délután	2.36
Gyorsvonat délután	4.06
Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat délelőtt	8.08

Temesvár felől:

Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. u.	3.44
Személyvonat é. jel	10.55

Szeged felől:

Személyvonat reggel	8.53
Vegyesvonat este	6.50

Brád felől:

Borosbeszről sv. r.	8.03
Vegyesvonat d. e.	11.—
Személyvonat este	7.—

REGÉNY-CSARNOK.

Modern Ophélie.

— Regény. —

Fordította: Liptai Imre.

110]

(Folytatás.)

— És ön reméli? — szölt Ásanin, de nem folytatta tovább, hanem ajkaiba harapott, hogy elfojtsa nevetését.

— Miért ne? Igaz, hogy már idős ember, de mit árt az? Ön ugy sem venne nőül, — mondá, mialatt Ásanin olyan hallatlan nyíltszívűséget árukt el, hogy mindenkit zavarba hozott volna.

— Mindenre kérem, ne védekezzenek ez ellen. — folytatta hangos kacagással. Mi már értjük egymást. Én okos vagyok és azt hiszem, ön is. Vannak férfiak, akiknek soha sem szabadna fölálodni a szabadságukat.

— Ügyszinten asszonyok? kérdé Ásanin szintén nevetve.

— Nem, mert az asszony csak akkor szabad, amikor tényleg asszony, vagyis férjnél van. — De hol van a fiatal herczeg? — kérdé ekkor a herczegnő.

Viktória, akihez ei szavakat ntézték, gyor-

san fölemelkedett és az ajtó felé rohant, de épp abban a pillanatban lépett be egy fiatal, tizenegy éves fiucska, akinek széles vonásai nagyon hasonlítottak az anyjára. Gondosan meg volt fésülve és választékosan öltöztetve. Két nevelője követte: egy fiatal angol, még egy orosz diák, akit azért hozatott Moszkvából a hercegnő, hogy az orosz nyelvet elsajátíttassa a gyermekével.

— Te mindi: későn jössz Bazil, — mondá a hercegnő, megcsókolva a gyermeket.

— Az öltözködéssel voltam elfoglalva anyám — válaszolt a fiucska, aztán mind a két tanítójával az asztalhoz ült.

— Lina, — szólítá meg a testvérét, aki szemközt ült vele, — te már korán reggel a színházban voltál?

— Honnan tudod? — kérdé nevetve.

— Petrovics mondta el, — felelé az orosz tanítójára mutatva, — valahányszor ugyanis elmegy az ajtónk előtt, a függöny mögött mindig utánad néz.

A fiatal ember biborpiros lett és néhány mentegetőző szót motyogott, de senki sem ügyelt reá.

— Igen, megnéztem a színházat, — mondá a fiatal leány.

— Ez is ott volt, — szólta a kis herceg Olgára mutatva, — mit csináltak ott?

— Színházat fogunk játszani kincsem, — felelé.

— Ha: színésznők lesztek?

— Igen, szívem. — Milyen aranyos gyermek! — kiáltott Olga.

— En nem lennék színész, — mondá Bazil megvető mozdulattal.

— Hát mi szeretnél lenni te szépséges kis herceg?

— En a császár adjutánsa leszek, mert Sas-tunow hercegnek szerepet kell játszani az udvarnál is, — szólta a gyermek fontoskodva. De valami különösebb hivatásra nem kell törekednem, mert egyszer gazdag leszek, very rich, nemde nama?

— Igen, Bazil, — mondá Aglaé meglegedett pillantással, — neked nagy neved van és hogy azt méltóan viselhesd, gazdagnak kell lenni.

— Természetesen, — válaszolt a gyermek nagy önhittséggel, — ha nagy leszek, mindent vehetek és mindenkinek parancsolhatok.

Larion herceg türelme úgy látszik most félbeszakadt.

— Igen, — szólta a gyermekhez, — addig azonban minden héten legalább kétszer majd alaposan kiporollak.

A fiucska arca elváltozott és könyek toltak szemébe.

— Ha nagy leszek, — mormogta dühösen — a bácsit becsukatom.

— Szamárság! — szólta Mr. Hocks, az angol.

— Ugyan miért szidják? — méltatlankodott a hercegnő. En inkább megdicsérem. Hát nem kell-e a fősvénységet idejekorán kiirtani a gyermekből?

Larion herceg gunyosan meghajolt és ironikusán szólta:

— Önnek arany mondásai vannak, hercegnő.

Lina szemrehányóan tekintett nagybátyjára, amit Gundurow is észrevett.

— Mit fognak tulajdonképpen játszani? — kérdé Crebillon asszony francziául.

— Hamlet-et, — válaszolták neki.

— Oh igen, Kocebue tragédiáját — mondá bólintgatva.

— Ha! ha! ha! Kocebue tragédiáját, — kiáltott Mr. Hocks aki hangos nevetésbe tört ki.

— Mit nevet ez az angol? — szólta az éltes francia nő izgatottan és mélyen megsértődve.

— Kocebue tragédiája! Ha! ha! ha! Ismételtette Mr. Hocks csaknem fuladozva a nevetéstől.

— T. i. két ilyen című tragédia van, — magyarázta Maus a szomszédnőjének, — az egyik angol, a másik francia.

— No hát akkor lefordították angolra, — mondá az éltes nő megnyugodva. — No, de azért ez nem valami udvarias ember, — mormogta egy oldalpillantást vetve az angolra, aki még mindig rázkódott a nevetéstől.

— Mama, — mondá Lina fölemelkedve, — ma vasárnap van.

— Igazad van, — válaszolt a hercegnő, — misére kell mennünk. Vittorio, a kocsi! — parancsolá kis szünet után.

— Már ki van adva a parancs, — felelé az olasz tiszteletteljes meghajlással.

A hercegnő most Ziabli felé fordult és mélyen fösóhajtott.

— Mégis bosszantó, hogy az embernek nincs a házában kápolnája. Most kénytelenek vagyunk nekivágni az utnak, — mondá a hercegnő.

Mindenki fölemelkedett. A meghívottak közeledtek a hercegnőhöz, mialatt Lina és Olga a kalapjaik után néztek.

Amikor Lina visszatért és eljött, a herceg előtt hirtelen megállt és anélkül, hogy föltekintett volna reá, szelid hangon így szólta:

— Kedves nagybátyám, úgy kértelek ugy-e, hogy mamával . . .

— A herceg mindjárt tudta, hogy miről van szó.

— Haragszol rám? — kérdé és hangja reszketett. Igen, igen, elismerem, hogy bűnös vagyok. — tette hozzá derültebb hangon.

A leány anélkül, hogy felelt volna, tovább ment.

Ezalatt Gundurow bucsut vett Sas-tunow hercegnőtől.

A hercegnő megköszönte a látogatást és kifejezte azon óhaját, hogy minél előbb ismét Sitzkoeben láthassa.

Üdvözetemet kérem adja át nagynénjének. Sajnos, még nem látogatott meg, de remélem, hogy nemsokára elhozza ide.

Miután a hercegnő úgy vélte, hogy eléggé kimutatta a fiatal ember előtt tudományát, nagy kegyesen megbólintotta fejét, jelezve, hogy a kihallgatás véget ért.

(Folytatása következik.)

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Vass Géza.

NYILTTÉR.*

Másolat.

Magyar kir. belügyminiszter 1565/V. kih. szám. Arad szab. kir. város közönségének, A város tanácsának 1899. évi augusztus hó 5-én, 34. kih. sz. a. kelt II. foku ítélete, mely szerint a város rendőr-kapitánya által hozott I. foku ítélet, felebbezett részének megváltoztatásával Schiffer Mátyás és Beck Adolf aradi lakosok, mint a Schiffer és Beck aradi borkereskedő cég beltágjai, mesterséges bor forgalomba hozatala által elkövetettnek jelzett kihágás miatt ellenük folyamatba tett ügyben a kihágás vádja a felebbezett jogkövetkezményeinek terhe alól felmentettek s kimondatván egyszersmind, hogy az első foku ítéletnek a mesterséges borból még fennmaradt 3055 liter bornak a tulajdonosok költségére eszközöndő denaturálását, a denaturálás után ipari célra leendő felhasználás végett részükre való kiadását elrendelő része, mely ugyanis meg nem felebbeztetett, érintetlenül hagyatik azzal, hogy ezen bor maradvány, hatóság közeg jelenlétében, eczettel denaturizálendő; kimondatik továbbá, hogy nevezettnek, a vegyelmezési költségek megfizetésére I. foku ítélettel meghatározott kötelezettsége fenntartatik; végül az ítélet az aradi bor-ellenőrző-bizottság elnökével, jogerőre emelkedése után pedig az aradi kir. pénzügyigazgatósággal közöltetni rendeltetett, az aradi bor-ellenőrző-bizottság elnöke által közbetett felebbezés folytán felülvizsgáltatván, felmentő részében megváltoztattatik s az első foku ítélet vonatkozó része emeltetik érvényre, illetőleg tartatik fenn, mely szerint Schiffer Mátyás és Beck Adolf panaszlottak, mesterséges bor forgalomba hozatala miatt az 1893. évi XXIII. t.-cz. 5. §-ának 6. pontja alapján, személyenként 15 nap, különbeni végrehajtás terhe alatt fizetendő és az 1892. évi XXIII. t.-cz. 3. §-ában jelzett czélokra fordítandó 25—25 frt és 50+50 korona pénzbüntetésben, behajthatatlanság esetén 3—3 napi saját költségén töltendő elzárásban, továbbá a bor-minta vétele után értékesített 4858 liter mesterséges bor értéke fejében literenkint 15 krral = 30 fillérrel számítva, 15 nap alatt, különbeni végrehajtás terhe alatt fizetendő és Aradváros szegényalapja javára fordítandó 728 frt 70 kr =

1457 korona 40 fillér megfizetésében marasztaltattak el és pedig kiegyezésével, hogy ezen most említett pénzügyi megfizetésére panaszlottak egyetemlegesen köteleztetnek; — kimondatik továbbá, hogy az I-ső foku ítéletnek az abban meghatározott mesterséges bormennyiség denaturálására, nem különben a felmerült 145 frt 17 kr vegyvizsgálati díj megfizetésére vonatkozó rendelkezése a törvényen, illetőleg panaszlottak vétkeességének kimondásán alapszik s a denaturálás alkalmával felmerülő költségek, nemkülönben a vegyvizsgálati díjak megfizetése panaszlottakat egyetemlegesen terhelik, az ítéletnek egyéb rendelkezése helyben hagyatik. Végül ezen harmad foku ítélet a budapesti állandó borvizsgáló-bizottsággal és az 1893. évi XXIII. t.-czikk végrehajtása tárgyában kiadott 53850/97. számú kereskedelemügyi miniszteri rendelet 9. §-ának 2-ik bekezdése értelmében pedig a Kolozsvártt megjelenő „Ellenzék“ és „Magyar Polgár“, nem különben az Aradon megjelenő „Aradi Közlöny“ és „Arad és Vidéke“ című lapokban marasztaltak költségén az ítélet végrehajtó hatóság által egyizben közzététetni rendeltetik. Vétkeseknek voltak kimondandók panaszlottak, miután az első foku ítélet indokolásában kifejtettek szerint ellenük a mesterséges bor forgalomba hozatala kétségtelen beigazolást nyert. Azon körülmény, hogy panaszlott cég maga kérte borának megvizsgálattatását, mely cselekmény által a hatóság előtt jóhiszeműséget igyekezett ébreszteni, figyelembe nem vehető azon két feljelentéssel szemben, melyek még azelőtt, mielőtt a borvizsgáló bizottság a küldött borminták megvizsgálásába bocsájtkozott volna, Kolozsvár város rendőrkapitányi hivatalánál jelentetett be, illetőleg magán levél alakjában a város polgármesteréhez adatott be. Miután pedig ezen két feljelentésről a borvizsgáló bizottság 1899. évi február 7-én 388. kih. sz. alatt kelt rendőrkapitányi írással értesítetett, az eddig függőben tartott borvizsgálat már nem a cég saját feljelentésének, hanem a kifejezett alapos gyanu folyamán volt tekintendő, panaszlott cég jóhiszeműségéhez, már azon cselekményénél fogva is szó fér, hogy a megmintázott mesterséges borból 4856 liter mennyiséget forgalomba hozott. A vizsgálat végleges eredményét saját érdekében be kellett volna válnia. Minthogy pedig ezt elmulasztotta, ezen mulasztásnak következményeiért felelősséggel tartozik. Erről a város közönsége 1899. évi szeptember hó 13-án, 46 kih. sz. alatt kelt tanácsai jelentés csatolmányainak visszaküldése mellett további eljárás végett értesítetik. Budapest 1900. május 19-én. A miniszter meghagyásából dr. Sélley s. k., miniszteri tanácsos. 49/1900. kih. Végzés. Másolatban megfelelő további intézkedés végett a kapitányi hivatalnak, mint I-ső foku kihágási bíróságnak kiadatik. Arad szab. kir. város tanácsától 1900. június 27-én. Salacz s. k. polgármester.

1194/1900. kih. Határozat. A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter urnak 1565/1900. V. d. sz. a. III-ad foku ítélete másolatban Schiffer Mátyás és Beck Adolf aradi lakosok, mint a „Schiffer és Beck“ helybeli borkereskedő cég beltágjai jogi képviselőjének — Dr. Rosenberg Miksának miheztartásul, a budapesti állandó borvizsgáló szakértő bizottságnak, az aradi m. kir. pénzügyigazgatóságnak és az aradi borvizsgáló bizottságnak tudomás vitelül kiadatni, a Kolozsvártt megjelenő „Ellenzék“ és „Magyar Polgár“ valamint a helyben megjelenő „Aradi közlöny“ és „Arad és Vidéke“ című lapok szerkesztőségének az ítéletben elmarasztaltak költségén való egyszeri közzététel végett megküldetni rendeltetik Arad sz. kir. város kapitányi hivatala 1900. évi július hó 20-án Dr. Angel s. k. aikapitány, — kihágási bír.

A hivatalos másolat hitelül.
Arad, 1900. július hó 21-én.

Dr. Angel.

Larion herceg

SAVANYUVIZ SEMPLOM és Styria forrás

VILÁGHIRŰ
GYÖGYVIZ. FÜRÁKTÁR MAGYARORSZÁG RÉSZÉRE
Hoffmann díszével Budapeston. Kapható minden hírnevesebb fűszerüzletben

KWIZDA FERENCZ JÁNOS

os. és kir. oszt.-magy., román kir. és bolgár fejed. udv. szállító

kerületi gyógyszerész. Korneuburg Bécs mellett. 8 arany-, 19 ezüst- érem. 30 dísz- és elismerő-oklevél.

Állaterv. diétetika szer lovak, marhák és juhoknak. K. zel 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvagyhiánytól, rossz emésztéstől, valamint a tehennél a tej javítása s a tejelőképesség fokozása czéljából. Egy doboz 1 korona 40 fillér. fél doboz 70 fillér. Valódi csak a fenti védjeggyel és kapható minden gyógyszerésztárban és droguakereskedésben. Főraktár:

Franz Joh. Kwizda

os. és kir. oszt.-magyar és román kir. udvari szállító, kerületi gyógyszerésznél Korneuburg, Bécs mellett.

Valódi gyapju szövetek

1900. tavaszi és nyári idényre.

Egy vég 3.10 méter hosszú, teljes uriöltöny kabát, nadrág és mellényre

6.50 frt finom
7.50 frt finomabb
8.50 frt legfinomabb.

Egy vég fekete kamgarn legfinomabb minőségű szalon öltönyre 10 frt. Továbbá felöltő, kabát és nadrág szövetek is vannak raktáron. Rendkívül olcsó árban. — Megrendelésnél elegendő a mérték, szín és ár megadása. Meg nem felelő árut becsérélünk, vagy a pénzt vissza adjuk.

Weisz Jakab és Társa • posztó gyári raktár

Budapest, József-körút 31/a.

THIERRY A.

mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvényszéknél bejegyzett „apaca“-védőjeggyel van ellátva. Főülmulthatatlan szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.

Egy próbátéveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcse

(csodakenőcsnek nevezik)

utólérhetetlen szívó erejű és gyógyítóhatású. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőcsrel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszut, ujában pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyítóhatású mindentéle seb gyuladásánál.

Próbátéveg bérmentesen 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg. Óvakodjanak utánaotoktól és kerüljék az értéketlen, ugynevezett hazi kenőcsöket s más érteket.

Cím: A. Thierry, gyógyszerész és gyár a Védőangyalhoz, Pragera Pragerhof felé, a Déli vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a háiban tartani. Az összes múltveit államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény bünteti.

ICH DIEN

Csak ezzel a törvényes bej. védőjeggyel valódi.

LONDON, Chief Office S. W. 48 Beixton Road.

Főraktárak: Burmann, Angol India. Agen. Záráb. Alster. Amsterdám, H. Sanders, Rokin S. Basel. Szt. James gyógyszerár. W. Kratz. Belgrad. Nikola A. Delini, gyógyszerár Mihály fejedelemhez, Központi raktár Szerbia részére.

Berlin, C. Bologna. Bruxelles, Pharmacie Ch. Delacroix & Co. Budapest, Török J. Dr. Egger L. és J. Cairo. Cöln a. Rh., Noris. Debrecen. Rich. Luxemburg. Schmidt P. gyógyszer.

Bejegyz.
Danzigo, Kopenhága, Sibirikon farma. Milánó, A. Bortolon. Malmö, Sevrige, Apot. Lejonot. Nantes, Pharmacie C. Frodot. Nápoly. Palermo. Páris, Pharmacie française, 1 & 8. Place de la République, Pharmacie Daprey, 11. Rue des francs Bourgeois. Prága. Róma, Corso, Agenzia del Policlinico. Roubaix, Pharmacie F. Geerath. Sarajewo. Szerec. Temesvár. Triest. Venecia. Vienna. Zürich.

Csak ezzel a törvényes bejegyzett védőjeggyel valódi.

AZ 1878. év óta fennálló

csász. és kir. szab.

jégszekrények

Budapesten.

Stiller József ajánlja törvényesen védett és elismert legjobb szerkezetű kintütemest nyert hűtőeszközöket, sör, víz, vaj, nyers-hus hűtésére, ételhűtőket házi szükségletre, fagyalt-készítőkét és fagyalt-éserővelőket, bormérési berendezéseket és legújabb szerkezetű pezsgető csapokat. — Képes arjegyzetek ingyen.

STILLER JOZSEF, BUDAPEST.
Gyár és iroda: Nagydófa-utca 77
78

Szép, üde és bájos arcot

csak az általános közkeveltségnek örvendő Kriván-féle

Benzoe Tej-Creme

használatával által lehet elérni, melynek hatása bámulatos. Már két-három nap alatt szépít és üdit.

Eltüntet minden arcztisztatlanságot és bőrkiütéseket. Az arcznak friss üdeséget és elragadó báj kölcsönöz. Teljesen ártalmatlan, felelősség mellett ajánlatk.

Egy tégely Benzoe Tej-Creme 1 korona.
Egy doboz Hattyú-pouder (fehér, rózsá v. crem színben) 1 korona.

Főraktár: **Voitek és Weisz Árad és Török József** gyógyszerész Budapesten.

A fenti készítmények törvényesen védve vannak, megrendelhetők mindig friss minőségben a készítő

KRIVÁN JÁNOS gyógyszerész Világoson.

Csak a világi várat ábrázoló védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Csomagolás nem lesz számítva; 6 korona értékű rendelésnél frankó szállítás.

Mindennemű fogfájásnál legbiztosabban ható szer a Kriván-féle

UNIVERSAL-FOGSEPPÉK.

1 doboz használati utasítással 70 fillér. (35 kr.) Kapható minden gyógyszerésztárban.

Tek. Kriván János gyógyszerész urnak Világos.

Saját készítményű „Unverzál“ fogseppéről csak elismerőleg nyilatkoztak, a mennyiben az heves fogfájdalmamat igen rövid idő alatt megszüntette annyira, hogy azóta fájdalmakat egyáltalában nem érzek, miért is ezt a szenvedő emberiségnek őszintén ajánlom.

Tisztelettel: FLIEGL J. s. k.

Mezőhegyesi m. kir. áll. ménesbirtok-igazgatóság.

1100—900. szám.

Hirdetés.

A mezőhegyesi m. kir. áll. ménesbirtokon az alább felsorolt anyagok fognak 1900. évi augusztus hó 10-én d. e. 10 órakor ajánlati tárgyalás útján eladni, u. m.:

- Mintegy 250 db. petroleumos-hordó és 120 db. olajos-hordó.
- Mintegy 400 métermázsa avult vas (vegyesen: kovácsolt- és öntött-vas, vaslemez, égett vas, stb.), 10 métermázsa avult vörösréz, 8 métermázsa avult sárgaréz és 10 métermázsa vörös- és sárgaréz-forgács.
- Mintegy 25 métermázsa nyers faggyu.

Ajánlatok az 1., 2. és 3. tétel alattiakra külön-külön teendők s egy koronás bélyeggel, 5%-nyi bánatpénzzel ellátva, lepecsételve és „Ajánlat 1100. szhoz“ felirással megjelölve, alulírt igazgatóságához nyújthatók be, hol a részletes feltételek is megtudhatók.

Mezőhegyes, 1900. július 5.

M. kir. áll. ménesbirtok igazgatóság.

2083

Haszonbérbeadási hirdetmény.

A Dulovics örökösök tulajdonát képező dombegyházi birtok és pedig a Kevermes alatti 1100 □-örelével számított 400 hold kiterjedésű szántó, egy a vízesi pusztával határos 1600 hold kiterjedésű szántó és kaszáló földek a **1900. év augusztus hó 15-ikén** Horvát Imre bérleti tanyáján délelőtt 10 órakor kezdetét veendő írásos ajánlattal egybekötött alku tárgyalás mellett, 1901. évi október 1-ső napjától kezdődőleg 12 egymást követő évre bérbe fognak adni.

Haszonbérbeadni kívánók oly hozzáadással értesíttetnek, hogy írásbeli zárt ajánlataikat alólírotnál Gyorokon, hol a haszonbéri feltételek naponta betekintheők, az alku tárgyalást megelőző napig benyújthatják.

A kis pusztára vonatkozó írásbeli zárt ajánlatok 800 korona, a nagy pusztára vonatkozóknak pedig 2000 korona készpénz. mint bánatpénzzel kell ellátva lenniök, melyek közül a birtokos család részéről elfogadhatóknak találtak, visszafognak tartatni, ellenben azok, melyek bármi tekintetben is kifogás alá esnek; ajánlat tevőknek az alku tárgyalás napján fognak visszaadani.

Kelt Gyorokon, 1900. évi július hó 15-én.

Gyürky Gábor,
mint a Dulovics örökösök megbízottja.

== A brassói portland-czement-gyár ==

ajánlja legkitünőbb

Portland-czementjét,

felelősség mellett, folyton egyenlő és teljesen megbizható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a

legolcsóbb árban. 1829

Aradon kapható: **KARÁTSYNYI ANTAL** urnál.

Birtok eladás.

1. Egy kis birtok 33 magy. hold 1100□ gazdasági épületekkel, nagy kerttel, az aradi határban, örök áron eladó, minden berendezéssel. Ára: 12000 frt. Átvehető 6000 frt betáblázott adóssággal.

2. Egy kis birtok 58 kataszt. hold á 1600□ épületekkel, örök áron eladó, ára 25000 frt. Aradtól egy órányira fekszik, elsőrendű föld.

3. Egy kisebb birtok 190 magy. hold 1100□ gazdasági épületekkel, lakházzal és kerttel, örök áron eladó, ára 50000 frt. Vételhez 15000 frt kívánatik, a többi 15-éven belül fizetendő 5% kamattal. Aradtól egy órányira fekszik.

4. Egy birtok 330 kataszt. hold á 1600□ lakházzal, épületekkel, örök áron eladó, ára 85000 frt. 30000 frt átvehető betáblázott bankpénzben. A vételhez 20000 frt kívánatik, a szerződés aláírásakor, a többi fizetendő 10—15 éven belül.

5. Egy kis birtok 210 kataszt. hold 1600□ kevés épületekkel, egy tagba, elsőrendű föld, ára 95000 frt. A vételhez 35000 frt kívánatik, a többi több éven belül 5% kamattal lehet törleszteni. A föld Dombegyházán van.

6. Egy nemes birtok 1000 kataszt. hold 1600□ lakházzal, gazdasági épületekkel, 400 drb. szarvasmarha részére istállóval, magtárral, cseléd lakházzal, örök áron eladó. Artézi kuttal is el van látva. — Kukoricza kotárka. — A vasuti állomástól 15 percnyire fekszik. — Ára: 300 frt holdankint. — Előnyös fizetési feltételek.

7. Egy birtok 1100 kataszt. hold á 1600□ fele szántó, fele részben erdő, részben kaszáló és legelő, lakház és elegendő gazdasági épületek, örök áron eladó, ára: 110 frt holdankint. A birtok Aradmegyében fekszik, fekvése dombos és lapályos. A vasuti állomástól 1 $\frac{1}{2}$ órányira csinált országuton fekszik. Vételhez 20000 frt kívánatik, a többi törlesztésre fizetendő.

8. Egy nemesi nagy birtok Aradmegyében, 3400 kataszt. hold á 1600□ — $\frac{3}{4}$ -ed része őserdő vegyes fákkal, továbbá ősfákkal, uri lakház nagy kerttel, cselédlakházakkal, istállókkal, gazd. épületekkel és nagy „fundus instructussal“ és mindenféle felszereléssel, örök áron eladó. Ára: 90 frt holdankint, beleértve mindent, a mi a birtokhoz tartozik. Nagyon kedvező fizetési feltételek.

9. Egy nemesi birtok Aradmegyében, 545 magyar hold á 1100□ uri lakkal, gazd. épületekkel, disznófiadó istállók, örök áron eladó. Fekszik egy tagban. Ára 100,000 forint. 40,000 frt amortizáció betáblázva. Állomáshoz közel fekszik.

Bővebbet:

Rozenberg Károlynál,

Eötvös-utca 12. (az udvarban jobbra.)

Lipik

== fürdő ==

SZLAVONIÁBAN.

Egyetlen jód tartalmú alkalikus hőforrás (64 C.°) a continensen.

1898. óta a Lonjavölgyi vasút állomása. (Dugosellon ut.) Azonkívül PAKRAC-LIPIK déli vasút állomás. (Zónatarifa.)

Kitüntetés: Budapest, Bécs, London, Róma, Brüsszel.

Fényesen berendezett gyógyterem, kávéház és vendéglő, nagyszabású park, fedett sétány, kitűnő gyógyszállodák, pompásan berendezett fürdőépületek. Villanyos világítás.

Felülmulhatatlan hatású **köszvény** és **csu-zos** bajoknál, **lachiásnál**, **csontbajoknál**, mindennemű **hurutos bántalmaknál**, valamint minden **mirigy** és **vérbetegségek**nél. — **Hivatalos fürdőorvos:**
dr. SZEMEREY BERTALAN. 223

Jód hévíz szétküldése egyenesen a forrástól, továbbá **Édeskúti L.** és **Mattoni és Wille** cégtől Budapesten. Bővebb felvilágosítással szolgál a **fürdőigazgatóság Lipikben.**

Csak 3 forint.

A legszebb és legcélzesebb

Alkalmi ajándék.

(Emlék az elhunytakról.)

Alapítva

1879-ben.

Arcképek életnagyságban bármely beküldött fénykép után. Szállítási idő 10 nap. A hű hasonlatért kezeség vállalatik. A fénykép sértetlen marad. Karácsonyi ajándéknak szánt megrendelések előbb küldendők be.

Bodascher Siegfried

jutalomdíjazott műterme 43

Bécs, II., Praterstrasse 61.

Nyilvános köszönet egy kiváló szépítőszertnek.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által feltalált **Ibolya-crème** kitűnő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fogadjon örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomon lévő összes szeplőimet és májfoltokat, egyúttal biztosított, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitűnő tisztelettel Marsotzky Adél.

Szeplő, májfolt, bíbrios bőrvörösséget és mindennemű arczszépségtelenséget bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-féle**

IBOLYA-CRÉME

ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fehér, rózsás és orém színben 60 kr.

Hajós-**IBOLYA-TEJ** (Eau de Violette de Hajós.) féle- Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérillom és rózsás színében tündöklő varázssos színt kölcsönöz. 1 üveg 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamiltásoktól!

Ibolya-crémem csinos gömbölyű kék dobozban van és törvényes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálónál

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

ARAD, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

1892—1900. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pécskai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Gál Constantin végrehajthatónak, Mezei Szaveta férj. Novák Györgyné ó-pécskai lakos végrehajtást szenvedő elleni 800 kor. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék, a pécskai kir. járásbíróház területén lévő, Ó-Pécska határában fekvő, az ó-pécskai 633. sz. tjkvben A. I. 1. és 3. sorsz. a. ingatlanoknak Mezei Szavetát illető hányadára felére 546 kor. kikiáltási árban; valamint a fenti tjkvből az ó-pécskai 3373. sz. tjkvbe A + 1. sorsz. alatt átvitt ingatlanok Mezei Szavetát illető hányadára, felére 244 koronában az árverés: ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingat-

lan az 1900. évi augusztus hó 17-ik napján d. e. 10 órakor ezen tkvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatl. becsárának 10% -át vagyis 54 kor. 60 fil. és 24 kor. 40 fillt készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték-papirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. törvényzikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécskán, a kir. járásbíróház mint tkvi hatóságnál 1900. évi április hó 22. napján.

Dr. Jakó,
kir. albiró.

2121

A nő szépség emelésére, tökéletesítésére s fenntartására a legkifinomott, teljesen ártalmatlan, vegyeltiszta és zsírmentes készítmény a

Margit-Créme.

Rövid idő alatt szünteti szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is üdítő bájos arciszint kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamisítások, melyek a lehetőleg hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyémnek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nméltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Felelőseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemial intézet és központi vegykísérleti állomás vizsgálata bizonyítja, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt. szappan 35 kr., puder 60 kr., arcvíz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Kapható minden gyógyszertárban és illatszerekkereskedésben.

Önkénytes ajánlati eladás.

A felszámolás alatt álló **Országos szőlőoltványtelep r. t.** tulajdonát képező **Paulis-Baraczkán** fekvő

12 cat. hold 791 □-öl nagyságú szőlő

terméssel, épületekkel kerttel és ingókkal együtt, önkénytes ajánlat útján **szabad kézből eladó.**

A feltüntetett területből 4 cat. hold a legfinomabb osemefajokkal (160 faj) van 3 év óta betelepítve, 1 hold pedig még teljesen jó karban lévő európai régi szőlő, a többi terület parlag.

Ajánlattevő köteles bánatpénzül 2000 koronát letenni, köteles továbbá a vételár egyik felét ez év november 1-én, másik felét pedig 1901. május hó 1-én a bánatpénz betudásával lefizetni.

Ajánlatok **ez év augusztus hó végéig** adhatók be, mely ajánlatok jóváhagyását fentartja magának a felszámoló-bizottság.

Bővebb felvilágosítással szolgál

az országos szőlőoltványtelep r.-társaság
felszámoló-bizottsága
Arad, (Csanádi-palota.)

2093

PUSKAMŰVES

KNIZSE IGNÁCZ

ARAD, VÁROSLIGET

POLGÁRI LÖVŐLDE.

Elfogad mindennemű javításokat

czéllövő-, vadász- és flobert-fegyvereken, revolvereken,

továbbá készít

új fegyveragyakat, mindennemű fegyverekhez

a legszebb kivitelben.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. — Olcsó árak!

Kiváló tisztelettel

Knizse Ignác,
puskaműves.

HANGSZEREK

gyári áron és előnyös fizetési feltételek mellett kaphatók

KRISPIN JÓZSEF

hangszer-raktárában

(Alapított 1850.) Aradon, Deák Ferencz-utca 28.

Ugymint hosszú és rövid zongora, Mignon, Pianino, Harmonium, hegedű, gordonka, nagybögő, fuvola, clarinet, hurok és vonók AA zongorák a következő gyárakból: Bösendorfer, Ehrbár, Schweighofer, Productiv-Genossenschaft, Hoffmann, Dörr, Stelzhammer, Stingl, Proksch, Pokorny, Koch és Korsélt, Thék, Petrof, Partárt, Beregszászy, Sponnagel, Magrini, Lindholm, Werhel, Kern „Lira.“ 2114

Kölcsöndij havonként 8 koronától 20 koronáig.

„Stearoptinum“

(Olaj-sebtapasz)

Bámulatos gyorsan gyógyító olaj-sebtapasz, a mely egyetlen a maga nemében s egy régi család titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, zúzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlők gyulladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

==== Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona. ====

2074

A hatásért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma. — A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában: Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88., II. 25.

A m. k. államvasutak gép-gyárának vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 82. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült
gőzcséplő készleteit, „Millenium“ legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeit,

melyek főelőnyei: **préselt aczélemmez-állvány, tégelyaczel-alkatrészek, jó és könnyen hozzáférhető, elpusztíthatatlan szerkezet,**

továbbá: a szab. osztrák-magyar Államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült 3, 3 $\frac{1}{2}$ és 4 lóerejű **gőzcséplő-készleteit**. Sack-rendszerű, aczelöntésű ekéfével ellátott **ekéit**, „Boniféle kéttengelyű eketelyigait jargányos cséplő-készleteit, szecskavágóit és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Figyelmeztetés! Ezennel közzhírré tesszük, hogy az összes ügynökeinktől, legyenek azok akár helyi ügynökök, akár utazó ügynökök, az eddig birt. meghatalmazásokat f. évi január 31-ével megvontuk és azokat ezennel hatálytalanoknak nyilvánítjuk. Nevünkben és megbízásunkból tehát csakis azok járhatnak el, a kik 1900. február hó 1-e után kelt és általunk aláírt megbízással bírnak és csupán oly jogkörrel, a melyre ezen írásbeli megbízás kiterjed. Nehogy a közön-ség tévutra vezethessék és nehogy nevünkkel visszaélések történhessenek, felkérjük mindazokat, kik velünk üzleti összeköttetésbe lépni óhajtanak, hogy mindenkitől, a ki nevünkben eljár, írásbeli meghatalmazásának felmutatását kérjük s abba betekintést tenni sziveskedjenek.

217

A magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának vezérügynöksége.

Fontos minden jó háziasszonynak!

Minták minden czikkből ingyen és bérmentve!

BRAUN N. A.

Minták minden czikkből ingyen és bérmentve!

Fontos az igen t. gazdaközönségnek.

Kizárólag

festék és fénymázak raktárai

József főherceg-ut 12. szám. ARADON. Fiók: Forray-utca 2/b. szám.

Helyi és megyei telefon 387.

Készpénzfizetéseknél 2% engedmény! olcsó árakból.

Legolcsóbb bevásárlási forrása: Csakis elsőrendű kül- és belföldi padló- és kocsifényező-mázaknak, ecsetek, bronzok, fedőlemezek, Carbolin, színes kátrány, kékkő, indiai hárs, stbnek. — Schramm Christóf-féle valódi borostyán padló-fényező és Linoleum padlózómanéz valódi „vaslovag“ jeggyel egy doboz 90 kr. BRAUN N. A.-féle (amerikai) „Villámpadlózómanéz“ kizárólagos főraktára és szétküldési helye. — Ezen padózat és butor fénylakk 5 év óta van forgalomban és óriási kedveltségét annak elterjedése és keresettsége a legjobban igazolja. Főbb tulajdonságai: tükörfényessége és simasága, szagtalan és mosható, azonfelül rögtöni száradása és könnyű kezelési módja. — Mert bádogtartányokban van, felesleges festés előtt átüríteni. Szállítása veszélytelen és olcsó. — Egy teljes kilót tartalmazó doboz 90 kr. **3 színben kapható.**

Vidékre díjtalan csomagolás!

Szépség és egészség.

Kinek van szeplője?

pattanás vagy bármilyen folt az arczán, használja a teljesen ártalmatlan Rozsnyay-féle világhírű

Serail-arczkenőcsöt,

mely az arczbőrt rövid időn fehérré, tisztává és üdűvé teszi. Egy tégely ára 70 kr. Egy kis tégely ára 35 kr. **Serail-szappan** egy drb. 80 kr. **Serail-hőgyör** egy doboz 70 kr. Kitűnő és valódi **Epezsappan** egy drb. 40 kr.

Étvágytalanság és gyomorgyengeség

gyógyítására **ezrek mennek Karlsbadba** holott ezt a czelt otthon is elérhetik **Rozsnyay M.**

PEPSINBORA

használatát által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

A t. cz. közönség szives figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadságszobrot ábrázolja.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógytárában **Arad, Szabadság-tér.**

Budapestben: **Török József és dr. Egger Leo „Nádor“** gyógyszer-táraiban, valamint minden magyarországi gyógyszer-tárban.

Váltóláz és hideglelés ellen

legbiztosabb és legkellemetesebb szer, különösen gyermekeknek, kik a keserű chinint másképp bevenni nem tudják a **Rozsnyay M.-féle**

Chininezukorka és Chininesokoládé

melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlése 1869-ben Fiumében pálya díjjal koszorúztak. Értékellen hamisításoktól óvakodjunk. Mindenki csak a **ROZSNYAY M.-féle** pályakoszorúzott készítményt kérje és fogadja el, melynek minden egyes csomagoló papírosán Rozsnyay Mátyás névvalírása olvasható.

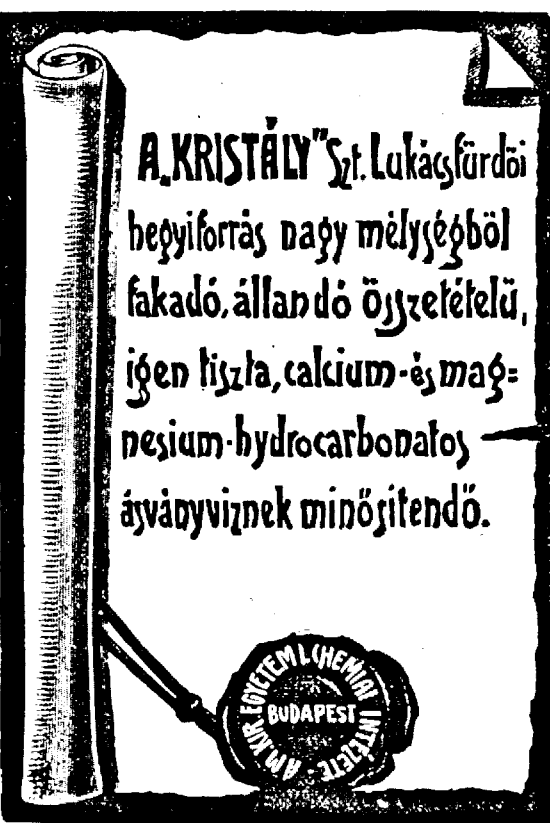
Idegesség,

vérszegénység

és az ebből származó bajok ellen legbiztosabban hat **Rozsnyay**

Vasaschinabora,

mely saját természetű ménesi edes borral készítve, hatásában minden hasonló készítményt felülmúl. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

A. KRISTÁLY Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó összetételű, igen tisztá, calcium- és magnesium-hydrocarbonatos ásványviznek minősítendő.

Aradon: Dürr Kocsárd, Ring Zsigmond, Lázár Gyula, Ladányi László, Fejér Gyula, Rothstein Mór, Hoffmann József, Prolich István, Weisz Dávid, Singer és Schwarcz, Altmann Ede, ifj. Weisz Mór, Daimel Lajos, Éles Ármin, Éderer Károly, Herzog György, Krenn Ágoston, Karácsonyi Antal, Lázár Péter, Morvai Mór jól felszerelt fűszer-, csemege- és ásványvizkereskedésében.

Orvosi intézet

nyitva reggel 6 órától este 7 óráig (kivéve d. e. 9—11-ig.)

A közönség rendelkezésére a következő gyógyeszközök állanak:

Villam-fény fürdő:

1. Rheuma, köszvény, ideggyulladások (ischias), oldal s arcfájdalmak, neuralgia, mell s hashártya izzadmányok, fémmérgezések, (higgyau, zink, ezüst, ólom).

2. Vérhaj (higgyau s jódkura segítése), elhízottság, zsírosodott szív, fehérjés vesegyulladás, cukorbetegség.

3. vérszegénység, idegkimerülés (neurasthenia), idegesség.

4. Regi bőrbajok, scrophula, bőrfarkas (lupus) gyógyítására.

A betegség szerint a fényfürdőt hidegvíz-gyógyinód, massage vagy bepakkolás követi. Egyszeri használat 1 frt 25 kr., 15 jegy 15 frt.

Belégző kamarák. (Inhalatió) Gleichberg, Ems mintára, acut és régi gége. tüdőhurutnál, valamint tüdőtagulatnál, asthmánál. Egyszeri használat 75 kr., 15 jegy 9 frt.

Hidegvíz-gyógyinód. Egyszeri használat 60 kr., 15 jegy 7 frt.

Svéd gymnastica gyöngült izomzatú reconvalescensek erősítésére, szűk mellkasú, valamint szívbeteg gyermekek s felnőttek edzésére s munkaképessé tételére.

Havi díj 10 frttől felfebb az eset minősége szerint.

Minden beteg saját orvosának utasítása, avagy az én tanácsom szerint részeseül kezelésben. — Minden ténykedés személyes felügyeletem mellett fog történni.

Dr. HECHT A.,

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Telefon szám 270.

19427—900.

Aradvármegye alispánjától.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Aradvármegye területén levő törvényhatósági közutakon a következő építkezések végrehajtandók:

1. Az arad-zámi törvényhatósági közuton a 32—33. km. közötti 49. számú hid felszerkezetének megújítása; a 44—45 km. közötti 77. sz. hid felszerkeztések kijavítása; a 45—46 km. közötti 79. sz. hid felszerkezetének megújítása, a 75—76 km. közötti 158. sz. hid felszerkezetének és a 103.5 km-nél fennálló 226. sz. hidak felszerkezetének kijavítása 13323 kor. 96 fill.

2. A mikalaka-nagyhalmágyi th. közuton a 83—84 km. közötti 71,107. a pankotai indóházi ut 0—1 km. közötti 1. sz. a guraheonzi indóházi ut 0—1 km. közötti 1. sz. átereszek újbóli építése és a mikalaka-nagyhalmágyi ut 58—59 km. között 70 darab tölgy kerékvetők felállítása 2481 kor. 77 fill.

3. A pankota-magyarát-ágrisi th. közuton az 5—6 km. közötti 5. számú hid közötti és ugyanezen km. között fennálló 8. sz. áteresz újból építése 10779 kor. 53 fill.

4. A borossebes-déznai th. közuton a 10—11 km. közötti 19. sz. áteresz újból építése 561 kor. 72 fill.

5. A kisjenő-seprős-csermői th. közuton a 0—1 km. között fennálló 1. sz. áteresz újból építése 719 kor. 34 fill.

összesen 28266 kor. 32 fill.

költséggel.

A fennemlített építkezések kivételének biztosítása céljából az 1900. évi augusztus hó 1-ső napjának d. e. 10 órájára a vármegye gyűlés termében tartandó zárt ajánlati versenyárgyalást hirdetek.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fennebbi munkálatok végrehajtására vonatkozó ár előszámított költség után számítandó és az általános feltételekben előírt 5% bánatpénzzel ellátott ajánlataikat melyek az összes építkezésekre vagy egyes utvonatokra vonatkozó építkezésekre is beadhatók a kitűzött határidőig hozzám annyival is inkább adják be, mivel a későbbben érkezett nem fogom figyelembe venni.

A szóban forgó építkezésekre vonatkozó műszaki műveletek és az általános, továbbá a részletes építési feltételek a helybeli m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Aradon, 1900. évi július hó 16-án.

Dálnoki Nagy Lajos,
alispán.

2130

Csődtömeg eladási hirdetmény.

Vb. Krönberger Mór aradi közadós bórkereskedő, állandó csődválasztmányának 2. sz. határozata folytán közhírré teszem, hogy a csődleltár 1—204 t. a. és a 206—305. t. a. összeirt bőrárúkból és cipézskelekekből álló 4826 kor. 52 fill. beszerzési, 3744 kor. 63 fill. becsértékű áruraktár, továbbá a csődleltár 205. 316—342. t. a. összeirt 1169 kor. beszerzési 522 kor. 20 fill. becsértékű ványológép, pénzszekrény, üzleti berendezési és felszerelési tárgyak ajánlati verseny útján eladatnak.

Felhívom a venni szándékozókat, hogy az áruraktár és üzleti berendezésre külön-külön avagy együttesen írásbeli ajánlataikat 1900. évi július hó 30-ik napjának délelőtt 9 órájáig alulírott csődtömeg gondnok irodájába (Arad, Templom-utca 11. sz.) nyujtsák be. Bánatpénzül a leltári becsérték 10%-a csatolandó az ajánlatokhoz.

A beérkezett ajánlatok fölött a csődválasztmány 1900. évi július hó 30-án d. e. 9 órakor dr. Mittler Izidor választmányi elnök ügyvédi irodájában (Arad, Atzél Péter-utca 3. sz.) tartandó ülésen fog határozni, jogában állván a versenyt szóbelileg is folytatni, esetleg egy ajánlatot sem elfogadni és az ingóságoknak más módon való értékesítését elhatározni.

A vételár az ajánlat elfogadásától számított 3 nap alatt tömeg gondnok kezéhez készpénzben lefizetendő, ellenkező esetben az ingóságok vevő kárára és veszélyére újból fognak eladatni. A választmány sem az árú mennyiségeért, sem minőségeért szavatosságot nem vállal.

Közadós üzlethelyiségének vevő által leendő esetleges használatára külön megállapodás tárgyát fogja képezni.

A vétellel kapcsolatos illeték és nyugtabélyeg vevőt terheli.

A csődleltár alulírott tömeg gondnok irodájában megtekinthető, hol is az ajánlattevők az áruraktár megtekintése céljából jelentkezhettek.

Arad, 1900. évi július hó 16-án.

Dr. Szalay Károly,

ügyvéd,

vb. Krönberger Mór csődtömegének gondnoka.

2116

500 forintot

fizetnek annak, aki

Bartilla

fogvizének használatára

mellett, üvegje 35 kr. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök.

(Csomagolásért külön 10 kr.) **Bartilla A.**

Örökösöl, (E. Winkler) **Wien,** 19/1

Sommer-gasse 1. Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Hamisítványok felelőtlenül 101 díjaztatnak. —

Kapható **Aradon: Rossnay Mátyás**

gyógyszertárban, Szabadság-tér. 217

Legjobb szabás!

ARADI CZIPÉSZEK

TERMELŐ SZÖVETKEZETE

ARADON, TEMPLOM-UTCA, MINORITA-PALOTA.

Egyedüli a maga nemében, csakis-saját készítményű

női és férfi-czipőket,

gyermek- és leányka-topánkákat

komót- és más czipőneműeket tart raktáron vagy készít megrendelés után.

Nem gyári munka, de azért olcsóbb és jobb.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Házhoz tetszés szerinti időben választékot küldünk.

Löderer, m. kir. honvéd-százados féle rugganyos sarokkészlék,

egy női mint férfi czipőn alkalmazható, csakis nálunk kapható.

Különféle színű cremek és lakkok nagy raktára.

Feltűnő olcsó árak!

Csak saját készítményű árú!

Kitűnő minőségű anyag!

Van szerenősem a n. é. gazda-
közönségnek a

== cséplési idényre ==
kölcsön-zsákjaimat
— legelőcsőbban számítva felajánlani. —

Uj és régi zsákok
eladásra
nálam kaphatók.

Kiváló tisztelettel

Domán Ignác,
zsák-kölcsön üzlete 2132
Asztalos Sándor-utca.

Elutazás

miatt jó karban levő

Zongora

és butorok

jutányos áron

eladók.

Ugyanott csinos kétszobás
lakás összes hozzátartozóval
augusztus 1-ére **kiadó.** 2129
Bővebbet: Bem-utca 3. sz.

Vogl József

okl. mérnök

műszaki irodája

Atzél Péter-utca 3. 2108

a színházzal szemben.

Iglófüred

Klimatikus gyógyhely, vizgyógyintézet.

Nyaraló telep.

Vasúti állomás Igló. (Kassa-Oderbergi vasút) Szepesmegyében, 580 méter magasságban a tenger színe felett, nagy kiterjedésű fenyvesek közepette, pompás sétányokkal. Tükör-, kád- és fenyőfürdők. Villanyos massage. Kiválóan alkalmas gyógyhely ideggyengeség, légző szervek bántalmainban szenvedőknek, udúlók részére.

Jó konyha, mérsékelt árak, zongora, olvasó-terem, Lawn-Tennis.

Fürdővad május 15-től szeptember végeig.

Elő- és utóidényben tetemes árleengedés. — Fürdőorvos: Dr. Neubauer Lajos.

— Posta és távirat-állomás helyben. Utazás Budapest—Kassa—Igló vagy Budapest—Rutka—Igló. Prospektusokkal szolgál.

1404 a fürdőigazgatóság Iglófüred.

SZABAD BEMENET!!! ●●●●● SZABAD BEMENET!!!

SCHREYER HARRY HANGSZERKIÁLLITÁSA

ARAD, SZABADSÁGTÉR 21.

Zongorák, * Harmoniumok, * Mesterhegedűk és gordonkák.

Czimbalmok, * Mindenféle fuvó hangszerek.

Mechanikus zenművek. == Zeneautomaták. == Hangszer-különlegességek.

HANGSZER-KELLÉKEK

Nyitva: f. évi jul. 15-től szept. 1-ig, naponta d. e. 10–12-ig, d. u. 3–7-ig.

SZABAD BEMENET!!! ●●●●● SZABAD BEMENET!!!

Csak nőket érdekelhet e szenzátiós felfedezés!

„AFRODITIN“

mellszépítő, a háremhölgyek csodahatású laurus-irja, mely visszavarázsolja a női kebel elvesztett ifjúi üdeségét, ruganyos teltségét. A testbőrt bársony-lágyságúvá és selyemfényűvé varázsolja. Ezen csodahatású ír gyógynövényekből készül, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tégyel ára használati utasítással 4 korona. **Törvényesen védve.** A pénzbeküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában **Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88. sz.**